
TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	1
BEVEZETÉS	1
A Pedagógiai program célja és feladata	1
Az intézmény rövid története	1
A Pedagógiai program jogszabályi alapja	2
A Pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása	2
A z intézmény Alapító okirata	3
Az intézmény személyi állománya	3
Az intézmény tárgyi feltételei	3
A Pedagógiai program felépítése	3
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai	4
1.1 Pedagógiai alapelveink	4
1.2 Alapvető célok a nevelés-oktatás területén	4
1.3 Feladatunk a nevelés-oktatás területén	5
1.4 Konkrét célok területenként	5
1.4.1 Alapfokú Művészetoktatás	5
1.4.2 Gimnáziumi képzés	6
1.4.2.1Általános képzés angol nyelvi előkészítővel, emelt német nyelvi képzés német nyelvi előkészítővel	6
1.4.2.2Felnőttoktatás	6
1.4.3 Szakközépiskolai képzés	7
1.5 Alkalmazott pedagógiai módszerek	7
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	8
2.1 A személyiségfejlesztés alapja	8
2.2 A személyiség megismerése	8
2.3 A személyiség fejlesztésének alapelvei	9
2.4 A személyiségfejlesztés szereplői és színterei	10
3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	11
3.1 A közösségfejlesztés alapelvei és céljai	11
3.2 A közösségfejlesztés iskolai színterei	12
3.3 Hagyományos, a közösségfejlesztésre lehetőséget adó iskolai rendezvények	12
4. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek	13
4.1 A beilleszkedési, magatartási nehézségek eredete	13
4.2 A beilleszkedési és magatartási zavarok felismerése	13
4.3 A beilleszkedési, magatartásbeli nehézségek kezelési lehetőségei	13
4.4 A beilleszkedési, magatartásbeli nehézségek, illetve a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos, vagy súlyos rendellenességének (DYSLEXIA, DYSGRAPHIA, DYSCALCULIA) megállapítása, fejlesztő tevékenység	14
4.5 A tevékenységbe bevont és az iskolával együttműködő szervezetek	14
4.6 Gyermekek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	14
4.7 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása	15
4.8 A szociális hátrányok enyhítését célzó tevékenységek	16
4.9 Esélyegyenlőséget célzó tevékenységek	16
5. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	17
6. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések.	17
7. A szülők, tanulók, iskolai és kollégiumi pedagógusok együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei	18
7.1 A szülők és az iskola kapcsolata	18
7.2 A szülő és a tanárok kapcsolata	19
7.3 Tanárok és diákok együttműködése	19
7.4 A diákönkormányzat	20
7.5 A kollégiumi nevelők és az iskola közötti kapcsolat	20
8. A III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény egészségnevelési és környezetnevelési programja	21
8.1 Az egészségnevelés programja	21

8.2	A környezetnevelés programja	21
8.3	A mindennapos testedzés	22
8.4	Az iskola-egészségügyi szolgálat véleménye	23
8.5	Fogyasztóvédelmi ismeretek	23
8.5.1	A fogyasztóvédelmi oktatás célja	23
8.5.2	A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei	23
8.5.3	A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei az oktatásban	24
	Helyi tantervek	25
1.	A helyi tantervekre vonatkozó általános szabályozások	25
1.1	Kompetencia alapú oktatás	25
1.1.1	Kulcskompetenciák	25
1.1.2	A kompetencia-alapú oktatás szinterei	25
1.1.3	Fejlesztési területek	27
1.2	Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	28
1.3	A beiskolázás, az átjárhatóság és a magasabb évfolyamra lépés feltételei	29
1.3.1	A beiskolázás feltételei	29
1.3.2	Az iskolák közötti átjárhatóság	30
1.3.3	Átjárhatóság az osztályok között	30
1.3.4	A magasabb évfolyamra lépés feltételei	31
1.4	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	32
1.4.1	Az ellenőrzés formái	32
1.4.2	Az értékelés elvei	33
1.4.3	Az iskolai írásbeli beszámolók formái, rendje, korlátai	33
1.4.4	Osztályozhatóság, osztályozás rendje és formája	34
1.4.5	Az osztályzatok, érdemjegyek szerepe és megállapításuk módja	34
1.4.6	Az érdemjegyek, osztályzatok értelmezése	35
1.5	A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének elvei és formája.	35
1.5.1	A magatartás és a szorgalom minősítése	35
1.5.2	A magatartás elbírálása	35
1.5.3	A szorgalom elbírálása	36
1.6	Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai	38
1.7	Modultantárgyak alkalmazásánál az egyes modulok értékelésének, minősítésének és beszámításának elvei	38
1.8	A tanulmányokat záró illetve a tanulmányok folytatásához szükséges központi vizsgák és szabályozásuk	39
1.8.1	Az érettségi vizsga	39
1.8.1.1	Az érettségi vizsga szabályozása	39
1.8.1.2	Az érettségi vizsga tantárgyai és vizsgakövetelményei	39
1.8.1.3	Az érettségi vizsgatárgyakra történő felkészítési szint megválasztásának módja és elvei	40
1.8.2	Szakmai vizsga	41
1.8.3	Művészeti alapvizsga és záróvizsga	41
1.8.3.1	Művészeti alapvizsga és záróvizsga általános szabályai a 2010/2011-es tanévet megelőzően beiskolázottakra kifutó rendszerben	41
1.8.3.1.1	Művészeti alapvizsga és záróvizsga általános szabályai	41
1.8.3.1.2	Művészeti alapvizsga és záróvizsga tárgyai és követelményrendszere	42
1.8.3.1.3	Az alapvizsga és záróvizsga minősítése	42
1.8.3.2	Művészeti alapvizsga és záróvizsga általános szabályai a 2010/2011-es tanévtől beiskolázottakra, felmenő rendszerben	42
1.8.3.2.1	Általános követelmények	42
1.8.3.2.1.1	A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei	42
1.8.3.2.1.2	A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja:	42
1.8.3.2.1.3	A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsga tantárgyak	43
1.8.3.2.1.3.1	Alapvizsga tantárgyai	43
1.8.3.2.1.3.1.1	Írásbeli vizsga tantárgya	43
1.8.3.2.1.3.1.2	Szóbeli vizsga tantárgya:	43
1.8.3.2.1.3.1.3	Gyakorlati vizsga tantárgya	43
1.8.3.2.1.3.2	Záróvizsga tantárgyai	43

1.8.3.2.1.3.2.1 Írásbeli vizsga tantárgyai	43
1.8.3.2.1.3.2.2 Szóbeli vizsga tantárgyai	43
1.8.3.2.1.3.2.3 Gyakorlati vizsga tantárgyai	43
1.8.3.2.2 A vizsgák ideje	43
1.8.3.2.3 Előrehozott vizsga	44
1.8.3.2.4 A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés	44
1.8.3.2.5 A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése	44
1.9 Alkalmazott központi programok	44
1.9.1 Kiegészítési lehetőségek és helyi sajátosságok egyes tantárgyak esetén	45
1.10 Értékelés elvei a gimnáziumi nappali rendszerű oktatásban	47
1.11 Az érdemjegyek száma	47
1.11.1 Szóbeli és írásbeli számonkérésre vonatkozó szabályok	47
1.11.2 A beszámolók tantárgyai és időpontjai	47
1.12 A közoktatási törvény által biztosított felhasználható órakeret és a tanuló maximális óraszám	48
1.13 A nyelvi előkészítővel induló általános és emelt szintű német nyelvi képzés	48
1.13.1 A nyelvi előkészítő általános szabályai	48
1.13.2 A nyelvi előkészítő évfolyamon folyó idegennyelv-oktatás céljai	48
1.13.3 Az előkészítő évfolyamon történő idegen nyelvi oktatás megszervezése és megvalósítása	49
1.13.4 A nyelvi előkészítővel induló általános és emelt német képzés óraterve	49
1.14 Gimnáziumi felnőttoktatás	50
1.14.1 A gimnáziumi felnőttoktatás indításának feltétele és módja	50
1.15 Gimnáziumi felnőttoktatás óraterve	50
2. A művészeti szakközépiskolai képzés helyi tanterve	52
2.1 A művészeti szakközépiskolai képzés sajátosságai	52
2.2 Értékelés elvei a művészeti szakközépiskolai képzésben	52
2.2.1 Az érdemjegyek száma	52
2.2.2 Szóbeli és írásbeli számonkérésre vonatkozó szabályok	52
2.3 A beszámolók tantárgyai és időpontjai	53
2.4 A közoktatási törvény és a szakmai kerettanterv által biztosított felhasználható órakeret és a tanuló maximális óraszám	53
2.5 A művészeti szakközépiskolai képzés óraterve	54
2.6 A művészeti szakközépiskola szakmai programja	55
2.6.1 A vizuális nyelv és művészet tantárgyi hagyományai a III. Béla Gimnáziumban:	55
2.6.2 A művészeti szakközépiskolai képzés általános céljai és feladatai:	56
2.6.3 A képzés szervezése	56
2.6.4 Oktatott szakmák:	57
2.6.5 Szakmai tárgyak és óraszámuk	57
2.6.6 Szakmai orientáció és szakmacsoportos alapozó oktatás beépítése a helyi programba	57
2.6.7 Szakmai tárgyak értékelésének elvei	58
2.6.7.1Az értékelés didaktikai szempontjai	58
2.6.7.2Az értékelés módszertani szempontjai	58
2.6.7.2.1 Rajz –festés – mintázás	58
2.6.7.2.2 Ábrázoló geometria és betűrajz	59
2.6.7.2.3 Elméletigényes szakmai gyakorlat	59
2.6.7.2.4 Művészettörténet, népművészet, szakmai elmélet	59
2.6.7.3Az osztályozás alapelvei	59
2.6.7.4Otthoni felkészüléshez előírt írásbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	59
2.6.8 A nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	60
3. Az alapfokú művészetoktatás helyi tanterve	61
3.1 A zeneoktatás iskolai fejlődése	61
3.2 Az alapfokú művészetoktatás eredményei	61
3.3 Az alapfokú művészetoktatás hagyományai	61
3.4 Iskolánk szerepe a város és a térség kulturális életében	62
3.5 Tárgyi feltételek	62
3.6 Zeneiskolai képzés a 2010/2011-es tanévet megelőzően beiskolázottakra kifutó rendszerben	62
3.6.1 A képzés szerkezete	62
3.6.2 A beszámoltatás formái és a továbbhaladás feltétele	63

3.6.3 A képzési célok szakaszai és általános követelményei:	63
3.6.3.1Solfézs előképző:	63
3.6.3.2Hangszeres előképző:	63
3.6.3.3Alapfok, "A" tagozat:	63
3.6.3.4Alapfok, "B" tagozat:	64
3.6.3.5Továbbképző "A" tagozat:	64
3.6.3.6Továbbképző "B" tagozat:	64
3.6.4 Oktatási program, tantervek	65
3.6.4.1Tantárgyak	65
3.6.4.2Óraszámok	65
3.6.4.3Óraterv a teljes képzésre	65
3.6.4.4A tanszakok követelményrendszere	66
3.7.1 Az alapfokú zeneoktatás célrendszere és funkciói	66
3.7.2 A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei, kiemelt kompetenciák a zeneoktatás területén	67
3.7.2.1Bemeneti kompetencia:	67
3.7.2.2Szakmai kompetencia	67
3.7.2.3Személyes kompetencia	67
3.7.2.4Társas kompetencia	67
3.7.2.5Módszertani kompetencia	67
3.7.3 A képzés struktúrája	68
3.7.3.1Tanszakok és tantárgyak	68
3.7.3.2Óratervek	68
3.7.3.2.1 „A” tagozat	68
3.7.3.2.2 „B” TAGOZAT	69
3.7.4 A tanszakok követelményrendszere	70
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	71
A pedagógiai program érvényességi ideje	71
A zeneiskolai tantervek bevezetési időpontja évfolyamonként	72
A Pedagógiai program felülvizsgálata, módosítás lehetőségei	72
A pedagógiai program nyilvánosságra hozása	73
A Pedagógiai program véleményezésének rendje, elfogadása, jóváhagyása	73

BEVEZETÉS

A PEDAGÓGIAI PROGRAM CÉLJA ÉS FELADATA

A pedagógiai program tartalmazza az intézmény nevelő-oktató munkájának legfontosabb céljait, ezek elérését lehetővé tevő tárgyi és személyi feltételrendszert, s az intézményben alkalmazott pedagógiai módszereket.

A pedagógiai program a nevelési-oktatási intézmény legalapvetőbb szakmai, pedagógiai alapidokumentuma, amelyben az intézmény meghatározza önmagát, a partnereit és a külvilág számára is nyilvánvalóvá, érthetővé és ellenőrizhető teszi céljait, feladatait, illetve az egész tevékenységét.

AZ INTÉZMÉNY RÖVID TÖRTÉNETE

Az iskola 1962-ben kezdte meg tevékenységét négy évfolyamos általános gimnáziumi képzés kialakításának terveivel, először a helyi általános iskola, később a zirci Apátság épületében, 1969-től az e célra épített épületben működik.

1973-tól a térség német nyelvi hagyományaira alapozva német tagozatos osztályt indított, amely az 1981-től bevezetett fakultatív oktatás miatt ideiglenesen 1990-ig szünetelt.

Az 1990/91-es tanévben egy német nyelvi és egy rajz és vizuális nevelés speciális csoportból álló osztály indult, ez utóbbi szolgált alapjául a 2001-ben indított, már régiós beiskolázású művészeti szakközépiskolai osztálynak.

2005-ben indult a nyelvi előkészítő évfolyam német nyelvi képzéssel, amely 2007-ben kiegészült angol nyelvvel.

2007-ben Zirc Város Önkormányzata működtetésre átadta a „Zirci Zeneiskola” elnevezésű alapfokú művészetoktatási intézményét Veszprém Megye Önkormányzatának, és azt jogutódlással beolvasztotta a III. Béla Gimnázium és Művészeti Szakközépiskolába.

AZ INTÉZMÉNY KÜLDETÉSNYILATKOZATA ÉS JÖVŐKÉPE

A III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény nevelőtestületének és alkalmazotti közösségének feladata egy nyitott, szabad szellemű, diákközpontú iskola működtetése, amelyben a magas színvonalú szakmai és általános műveltség megszerzésének lehetősége mellé kiemelt művészeti, idegen nyelvi és informatikai képzést kínálunk és ahol a tanulók olyan szilárd kulcskompetenciák és munkaerő-piaci kompetenciák birtokában hagyják el intézményünket, amely képessé és fogékonyá teszi őket az élethosszig tartó tanulásra, ismereteik folyamatos megújítására.

A III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény célja egy demokratikus, az iskola szereplőinek szoros együttműködésén, az egyes képzési ágak egymást erősítő tevékenységén alapuló, a diákok önkormányzatiságát messze figyelembe vevő és kihasználó, a kor technikai színvonalának megfelelő infrastrukturális és eszközrendszerrel rendelkező intézményrendszer kiépítése és működtetése, amely alkalmas az egyén képességeinek kibontására, a hátrányok kiküszöbölésére, a tehetségek kiemelésére.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI ALAPJA

2011. évi CXC törvény: A köznevelésről

1993. évi LXXIX. törvény: A közoktatásról

2011. évi CLXXXVII. törvény: A szakképzésről

1992. évi XXXVIII. törvény az államháztartásról

110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptantervről

138/1992. (X.8.) Korm. rendelet: A Kjt. végrehajtásáról közoktatási intézményekben.

11/1994. évi (VI.8.) MKM rendelet: A nevelési-oktatási intézmények működéséről.

100/1997.(VI.13.) Korm. rendelet: Az érettségi vizsgaszabályzat kiadásáról.

19/2008. (XII. 17.) SZMM rendelet: A szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről.

193/2003.(XI.26.) Korm. rendelet: A költségvetési szervek belső ellenőrzéséről,

5/1998.(II.8.) MKM. rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendéről

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

A Pedagógiai programot

- az iskola diákönkormányzata 2012. augusztus 21. napján tartott ülésén, véleményezte és a benne foglaltakkal egyetértett;
- az iskola szülői munkaközössége 2011. augusztus 21. napján tartott ülésén véleményezte és a benne foglaltakkal egyetértett;
- az iskola-egészségügyi szolgálat 2011. augusztus 21. napján tartott ülésén véleményezte és a benne foglaltakkal egyetértett;
- az iskola nevelőtestülete 2011. augusztus 21. napján tartott ülésén elfogadta.

A Pedagógiai program

- egészségnevelési programját az iskola egészségügyi szolgálat véleményezte;

Kelt: Zirc, 2011. augusztus 21.

A Z INTÉZMÉNY ALAPÍTÓ OKIRATA

A III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Alapító okirata, amely tartalmazza az intézmény adatait; a fenntartó megnevezését, címét; az intézmény felügyeleti szervének megnevezését, címét; az intézmény törzsadatait; az intézmény szerkezetét, kapacitását, az intézmény működési területét, szakmai jogállását, gazdálkodását, az intézményvezető kinevezési rendjét.

A III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Alapító okiratát a Pedagógiai program 1. sz. melléklete tartalmazza.

AZ INTÉZMÉNY SZEMÉLYI ÁLLOMÁNYA

A III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény személyi állománya a Pedagógiai program megvalósulásának egyik garanciája. A Pedagógiai program 2. sz. melléklete tartalmazza a személyi állományra vonatkozó aktuális információkat.

AZ INTÉZMÉNY TÁRGYI FELTÉTELEI

Az intézmény működéséhez, a Pedagógiai program megvalósulásához szükséges általános eszközök aktuális jegyzékét a Pedagógiai program 3. sz. melléklete tartalmazza.

A középfokú oktatásban használt tantermek mindegyike számítógéppel, projektorral és interaktív táblával felszerelt.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM FELÉPÍTÉSE

A III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény összetett iskola. Ellátja a gimnáziumi, a szakközépiskolai képzés, és az alapfokú művészetoktatás feladatait.

Az összetett iskola pedagógiai feladatellátás tekintetében szervezetileg egységes intézmény. Egy nevelőtestület, egységes vezetés alatt látja el, a gimnázium, a szakközépiskola és az alapfokú művészetoktatás feladatait.

A szakmai feladatszervezés szempontjából az összetett iskola a különböző típusú iskolák feladatait az egyes feladatoknak megfelelő külön tananyag és követelményrendszer alkalmazásával valósítja meg, tehát külön-külön helyi tantervet alkalmaz a különböző iskolatípusok nevelési és oktatási céljainak megvalósításához.

Emiatt a III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Pedagógiai programja az alábbi táblázat szerint épül fel:

Pedagógiai program felépítése		
nevelési program	gimnáziumi képzés helyi tanterve	általános és emelt német képzés nyelvi előkészítővel
		felnőttoktatás
	szakközépiskola képzés helyi tanterve	alkalmazott grafikus
		díszítőfestő
alapfokú művészetoktatás helyi tanterve	különböző tanszakok	

NEVELÉSI PROGRAM

1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI ÉS ELJÁRÁSAI

1.1 PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK

Fontosnak tartjuk és pedagógiai munkánk során előtérbe helyezzük az alábbi alapelveket:

- egyenrangúság;
- hátrányos megkülönböztetés tilalma;
- esélyegyenlőség;
- az életkori és egyéni sajátosságokból kiinduló fejlesztés;
- a folyamatos önfejlesztés;
- bizalom;
- következetesség;
- empátia.

Iskolánk, mint önkormányzati nevelési-oktatási intézmény, nem elkötelezett egyetlen vallás vagy világnézet mellett sem.

1.2 ALAPVETŐ CÉLOK A NEVELÉS-OKTATÁS TERÜLETÉN

Iskolánk alapvető céljának tekinti a kiegyensúlyozott, harmonikus, öröme és szeretetre nyitott, érzélem gazdag, autonóm, a hazához és nemzethez kötődő, a jelen viszonyai között eligazodni képes, a társadalmat aktívan alakítani kívánó és tudó, a világ és az emberiség ügyeivel is közösséget vállaló ember nevelését.

Alapvető cél azoknak a kulcskompetenciák elmélyítése, amelyekre minden egyénnek szüksége van a személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez, ezek

- az anyanyelven folytatott kommunikáció;
- az idegen nyelveken folytatott kommunikáció;
- a matematikai kompetencia és alapvető kompetenciák a természet- és műszaki tudományok terén;
- a digitális kompetencia;
- a tanulni tudás;
- a szociális és állampolgári kompetenciák;
- a kezdeményező- és vállalkozókészség;
- a kulturális tudatosság és kifejezőkészség.

Ezek a célok olyan iskolában valósíthatók meg, amely humanista, szeretetteljes légkörű, gyermekközpontú, amely az intézmény deklarált értékei mellett széles teret nyit a tanulóknak értéképítő tevékenységének is.

1.3 FELADATUNK A NEVELÉS-OKTATÁS TERÜLETÉN

A nevelés–oktatás területén feladatunk az, hogy

- tanulóinknak időtálló erkölcsi értékek közvetítsünk úgy, hogy azok egyéniségük részévé váljanak;
- segítsük más népek, nemzetek, etnikumok szokásainak, hagyományainak megismerését, elfogadását;
- erősítsük tanulóinkban a csökkent vagy megváltozott képességű, a hátrányos helyzetű, a fogyatékos emberekkel és társaikkal szembeni toleranciát;
- tanulóink a művészeti ismeretek, készségek, képességek fejlesztésével lehetőséget kapjanak a minél teljesebb személyiség kibontakoztatására, az önkifejezés és önmegvalósítás eszközrendszerének elsajátítására;
- segítsük tanulóinkat abban, hogy szilárd alpműveltséget szerezzenek, amelynek birtokában képesek lesznek az állandó önképzésre, kreatív gondolkodásra, további tanulásra;
- kifejlesszük tanulóinkban az önálló tanulás és a tudásra, ismeretekre épülő önálló véleményalkotás képességét;
- segítsük tanulóink értékkel bíró, értéket teremtő egyéni törekvéseit;
- tehetséges tanulóinkat igényes követelmények elé állítsuk, segítve ezzel a felsőfokú továbbtanulásra alkalmasságukat;
- az átlagnál gyengébb tanulóinkat felzárkóztassuk;
- pontosan megfogalmazott követelményrendszer alapján tanulóinkat következetesen és rendszeresen ellenőrizzük, minősítsük, hozzájárulva az egészséges önértékelés kialakulásához;
- kifejlesszük tanulóinkban a szűkebb és tágabb környezetük iránt érzett felelősséget, az egészséges élet iránti elkötelezettséget;
- segítsük a megalapozott szakma, illetve pályaválasztást; felkészülést további tanulmányokra;
- hátrányos helyzetű tanulóinknak megtaláljuk azokat a hátránykompenzációs lehetőségeket, amelyek segítik felzárkózásukat.

1.4 KONKRÉT CÉLOK TERÜLETENKÉNT

1.4.1 ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS

Az alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágán belül olyan képzés folyik, ahol tanulóinknak lehetősége nyílik az esztétikai érzékenység, a szépre való hajlam, a nyitottság és igényesség kialakítására, ahol a művészet segítségével megismerhetik az egyetemes emberi kultúra, a nemzeti hagyományok értékeit, és amely hozzájárul az egyéni boldogság kiteljesítéséhez.

Célunk, hogy

- a zirci kistérség területén élő gyermekeknek teljes körű lehetőséget biztosítsunk az alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágába történő bekapcsolódásra;

- a tanszakok megfelelő kialakításával széles lehetőséget teremtünk az egyéni foglalkozásokon túl a közösségi élmények közvetítésére;
- tehetséges tanulóink eljussanak a különböző térségi, megyei, regionális és országos versenyekre;
- alapítványi támogatással és pályázati forrásokból rendszeresen szervezzünk zenei táborokat az érdeklődő tanulók részére;
- részt vegyünk a térség kulturális életében.

1.4.2 GIMNÁZIUMI KÉPZÉS

1.4.2.1 ÁLTALÁNOS KÉPZÉS ANGOL NYELVI ELŐKÉSZÍTŐVEL, EMELT NÉMET NYELVI KÉPZÉS NÉMET NYELVI ELŐKÉSZÍTŐVEL

A gimnáziumi képzés alapvető célja az érettségire történő felkészítés és a tanulók továbbtanulásának segítése.

A nyelvi előkészítő évfolyam lehetőséget teremt az idegen nyelvi kompetencia kialakítására, a magas szintű nyelvismeret elsajátítására.

Ezen a területen célunk, hogy

- tanulóinknak biztosítsuk az alkalmazás szintű informatikai ismeretek elsajátításának lehetőségét az ECDL legalább 6 modulja szintjén;
- egyéni foglalkozás keretén belül támogassuk a tehetséges tanulók felkészítését a különböző tanulmányi versenyekre;
- minél szélesebb körben biztosítsuk az érdeklődési köröknek megfelelő szakkörök, diákkörök működését;
- felmérjük a hátrányos helyzetű tanulókat és pályázatok segítségével hathatós támogatást biztosítsunk tanulmányaik elvégzéséhez;
- felmérjük a sajátos nevelési igényű tanulókat és az organikus okokra vissza nem vezethető sajátos nevelésű igényt szakemberek javaslatai alapján a megfelelő szaktanárok bevonásával, egyéni foglalkozás keretében próbálja az iskola kezelni;
- nemzetközi nyelvi projektekbe történő bekapcsolódással biztosítsuk tanulóinknak, illetve tanulócsoportjainknak a nyelv valóságos helyzetekben való használatát.

1.4.2.2 FELNŐTTOKTATÁS

A gimnáziumi felnőttoktatás célja, hogy a térségünkben továbbtanulni akaró felnőtteknek lehetőséget adjon az érettségi bizonyítvány megszerzéséhez és az esetleges továbbtanuláshoz. A választott forma a levelezős képzés, amely erősen épít a tanulók önfejlesztésére, ugyanakkor nagyobb lehetőséget biztosít a munka melletti tanulásra. A képzés eredményessége érdekében

- tájékoztató anyagokkal el kell érni, hogy képzésünk ismertté váljon Zircen és a kistérség településein;

- a tanterv kidolgozásánál figyelembe kell venni a kötelező érettségi tárgyak óraszámainak megfelelő megjelenését;
- a költségek csökkentése érdekében törekedni kell a taneszközök kölcsönzésének növelésére, illetve a digitális tartalmak felhasználására (SDT).

1.4.3 SZAKKÖZÉPISKOLAI KÉPZÉS

A 2001/2002-es tanévben induló művészeti szakközépiskola párhuzamos oktatás keretében készíti fel a díszítőfestő és az alkalmazott grafikusok tanulókat a szakmai vizsgára. Feladata az érettségire történő felkészítésen túl a szakmai vizsga követelményeinek teljesítése, illetve a tanulók továbbtanulásának és a szakmában történő elhelyezkedésnek a segítése.

A gimnáziumi képzésnél megismert célokon túl

- a pályázati lehetőségek kihasználásával megteremtjük annak feltételét, hogy tanulóink a jelenlegi legkorszerűbb technikai eszközök alkalmazásával ismerjék meg választott szakmájuk követelményrendszerét;
- felkészítjük tanulóinkat a különböző szintű szakmai és művészeti versenyekre;
- kiállítási teret biztosítunk az iskola épületein belül, illetve városi, térségi szinteken munkáik, műveik bemutatására;
- hazai és nemzetközi művészeti projektek segítségével lehetőséget teremtünk bekapcsolódni a világ művészeti életébe;
- kiemelt szerepet szánunk a természettudományos képzés színvonala növelésének, hogy a szakközépiskola tanulói nagyobb eséllyel kapcsolódhassanak be a műszaki felsőoktatásba.

1.5 ALKALMAZOTT PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK

Az iskola pedagógusainak kezében sok fajta pedagógiai módszer van arra, hogy a különböző oktatás-nevelési célokat a lehető leghatékonyabban elérjék. A legtöbbször alkalmazott pedagógiai módszereket a táblázat tartalmazza.

Módszer	Lényege
Frontális osztálymunka	Olyan oktatási szervezési mód, amelynél az osztályban, azonos időben, ugyanazon célok alapján, azonos tananyagtartalom feldolgozásával, azonos ütemben, tanári irányítással folyik a tanulói munka. A középfokú oktatásban a legelterjedtebb oktatási forma.
Egyéni foglalkozás	A tanár és diák közvetlen kapcsolatán alapuló, sok tekintetben a leghatékonyabb oktatási forma. Az alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágában, a tehetséggondozásban és a felzárkóztatásban alkalmazzuk.
Projekt módszer	Tanárok és diákok közös tervező és kivitelező tevékenységére épülő módszer. A megismerő folyamatot olyan komplex feladatok – projektek – sorozataként szervezi meg, amelyek középpontjában egy, többnyire gyakorlati természetű, a mindennapi élethez kapcsolódó probléma áll.
Kooperatív módszer	A kooperatív tanulási forma a tanulók 4-6 fős csoportokban végzett tevékenységén alapul. A csoport tagjainak érdeke, hogy valamit megtanuljanak. A tanulás közben kölcsönösen függenek egymástól, ezért az együttműködő képességeik fejlődnek, baráti viszonyok alakulhatnak ki köztük. Motiváltak a közös célok elérésére, s közben fejlődnek a kommunikációs képességeik, technikáik.
Differenciált oktatás	A differenciált oktatásban az egyéni sajátosságokkal rendelkező diákok, párhuzamosan végezhetnek testre szabott feladatokat. Előfeltétele, hogy a tanár ismerje a tanulók egyéni jellemzőit (képességeiket, előzetes ismereteiket, motiváltságukat, munka-

	végzésüket, együtt működő képességüket, szociális háttérüket, társas helyzetüket) hiszen ennek megfelelően végezhet differenciálást a tanórákon.
Páros munka	A párban folyó tanuláskor két tanuló együttműködik valamely tanulmányi feladat megoldása érdekében. A páros munka szolgálhatja az oktatás színesebbé tételét, de alkalmazható differenciálás érdekében is. A páros munka alkalmazása leggyakoribb az anyanyelvi és idegen nyelvi órákon.

2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

2.1 A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ALAPJA

A személyiségfejlesztés a nevelő-oktató munkánk alapvető része és célja is egyben, az ismeretátadó funkciók mellett ezt várja el tőlünk a szülői ház és a tágabb társadalmi környezet is.

Minden ember számára köztudott, hogy a gyerekekben a fejlődést befolyásoló biológiai (öröklött) tényezők elválaszthatatlanul és bonyolultan összefonódnak a nevelési tényezőkkel, a környezeti hatásokkal, amelyek jelentőségükben és összetettségükben messze felülmúlják a biológiai faktorokat.

A gyermek személyiségének alakulására a legnagyobb hatással a család van. Ezen kívül számos tényező alakítja és befolyásolja a tanulók személyiségének kialakulását. Intézményünk ezeknek a hatásoknak a személyiségfejlődésre pozitív hatásait igyekszik erősíteni.

Optimálisan olyan személyiség kialakítására törekszünk, mely gyorsan változó világunk kihívásaira válaszolni képes, adaptív, sokoldalú, kreatív, önmaga és közössége sorsát alakítani tudó, egészséges, tevékenység- és örömképes.

2.2 A SZEMÉLYISÉG MEGISMERÉSE

A pedagógiai folyamatban szinte minden átfogóbb tevékenység keretei között jelentős szerepet játszik a tanulók megismerése, a tanulók fejlődésének, fejlettségének, előzetes tudásának és intelligenciájának, kommunikációs kompetenciájának felmérése, feltérképezése.

A tanulók szakszerűbb, árnyaltabb, a személyiség sokféle összetevőjére kiterjedő megismerése alapvető feltétele a hátrányos helyzetű gyerekek megfelelő, az esélyegyenlőtlenségeket lényegesen tompító képzésének, nevelésének.

A diagnosztizáló technikák a kiemelkedő képességű diákok hatékonyabb és személyiségközpontú fejlesztését is lehetővé teszik.

A személyiség megismerésében legnagyobb szerep az osztályfőnöknek, alapfokú művészetoktatásnál a főtanszacos tanárnak jut, aki folyamatosan figyelemmel tudja kísérni a tanuló tevékenységét.

A megismerésben alkalmazott módszerek

- a megfigyelés;
- az interjú;
- a szociometriai vizsgálat;
- a különböző kérdőívek és feladatlapok.

2.3 A SZEMÉLYISÉG FEJLESZTÉSÉNEK ALAPELVEI

A személyiség fejlesztésének alapvető feltétele, hogy az iskola nevelési-oktatási folyamata legyen sokoldalú, színes, irányuljon a tanulók önismeretének, akaratának, együttműködési készségének kialakítására és fejlesztésére, és a már kialakult helytelen életmód és szokásrendszer módosítására.

Alkotóan épüljön be a tanulók személyiségébe az őket érő hatások szelektálása, az értékes és az értéktelen megkülönböztetése.

A személyiség fejlesztésének fontos területe a nemzeti és egyetemes emberi kultúra, valamint a mindennapi életünk, a természet és az alakított környezet esztétikai jelentéssel bíró tartománya, amelyek érték közvetítők is.

Az esztétikum felfedezését, átélését, megalkotását elsősorban az úgynevezett művészeti tantárgyakon és tantárgyi modulokon keresztül sajátíthatják el a tanulók (irodalom, ének-zene, tánc és dráma, vizuális kultúra).

A személyiségfejlesztésben alapkövetelmény, hogy

- rendelkezzen a tanuló helyes önismerettel, önértékelési, önfejlesztő képességgel;
- ismerje meg a tanuló az értékeit, tevékenységvágyait;
- legyen a tanulónak önbizalma, magabiztos fellépése;
- alakuljon és fejlődjön kapcsolatteremtő képessége;
- képes legyen adekvát én-közlésre, kommunikációra;
- tudja értelmezni a metakommunikáció jelzéseit;
- képes legyen érdekeit képviselni, véleményét megfogalmazni;
- váljék kreatív emberré, fokozatosan alakuljon ki alkotó és kritikus gondolkodásmódja;
- legyen kész és képes a folyamatos, élethosszig tartó tanulásra, ismeretszerzésre;
- rendelkezzen bizakodó életszemlélettel, küzdőszellemmel, tudásvágygal, és törekedjék az egészséges, boldog életvitelre;
- tudja kezelni az érzelmi feszültségeket, képes legyen az ellentétek, konfliktusok kezelésére, feldolgozására, a kudarc tőrésre;
- tudjon különbséget tenni az alapvető erkölcsi normák közt (jó – rossz, helyes – helytelen stb.);
- vállaljon felelősséget tetteiért;
- alakuljon és fejlődjön kötelességtudata, társadalmi érzékenysége;
- tudja elfogadni a másságot (faji, vallási, kulturális, testi fogyatékoság);
- sajátítsa el a közösségi normákhoz való alkalmazkodási képességet;
- legyen tudatában a demokratikus „játékszabályoknak”;
- rendelkezzen toleranciával és empatikus készséggel;
- törekedjék testi-lelki harmóniájának megőrzésére;
- az egészséges életmód, a mozgás váljék életformává;

2.4 A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS SZEREPLŐI ÉS SZÍNTEREI

A feladat komplex és permanens jellegéből fakadóan a színhely nem meghatározható, hisz az iskola kapuján való belépéstől a folyosói köszönéseken át a szakórai elfoglaltságig mindenhol zajlik a folyamat.

Az osztályfőnöki órák kínálják a legtöbb lehetőséget a gyerekek megismerésére, megnyilatkozásaik megfigyelésére, de nagyon izgalmas helyszín lehet egy kirándulás, klub-délután vagy bármely spontán adódó szituáció a beszélgetésre, játékra, bemutatkozásra, munkára.

Fontos szerepe van a mintáknak a személyiség alakulására, ezért fokozott minden felnőtt, minden nevelő-oktató intézményben dolgozó felelőssége.

A technikai és adminisztratív dolgozók, valamint a pedagógusok egyaránt alakítói annak az iskolai atmoszférának, amely alapvetően meghatározza a nevelés miliójét.

Hagyományosan a pedagógusra hárul természetesen a személyiség feltérképezése, alakítása. Az ő oktató munkájuk, megjelenésük (külsőjük, fellépésük, stb.), egyéniségük, vezetési stílusuk, a tanulókkal való kapcsolatuk jellege döntő jelentőségű e folyamatban.

Szereplők ebben a munkában a szülők is, a gyermek előéletére, családi hátterére vonatkozó információkat ők közlik szülői értekezleten, fogadóórán, esetleg családlátogatás alkalmával. A gyermek megértéséhez az is kulcs, ha a szülő éppenséggel nem keresi a kapcsolatot az iskolával.

Az iskola közösségei alapvetően az osztályok, ezek összetétele, a felvett tanulók képességei, motivációja, értékrendje, stb. sokféle. Mivel a tanulók egymásra is hatnak, a személyiségfejlesztés kapcsán fontos ezek közül a hatások közül a pozitívak erősítése.

A pedagógus munkáját segítheti – adott esetben – a gyermek és ifjúságvédelmi felelős is. Ha a tanár úgy érzi, tudása, eszköztára kevés, korrekciós, terápiás segítségre van szükség, külső intézményhez, nevelési tanácsadóhoz fordulhat.

A személyiség fejlődését elősegítő iskolai tényezők:

- az iskola dolgozóinak kiegyensúlyozottsága, a felnőtt világ „stabilitása”;
- az iskolavezetés, a tantestület, a technikai dolgozók, a szülők és más partnerek egymás megbecsülésén alapuló kapcsolata;
- a tantestület összhangja, egységes és következetes gyerekbarát tevékenysége a nevelő és oktató munka terén;
- egységes értékelési rendszer biztosítása, amely figyelembe veszi a gyermek teljes személyiségét;
- szorongásmentes, bizonytalanságot kiküszöbölő körülmények megteremtése;
- igényes környezet, kulturált tisztálkodási, étkezési lehetőségek;
- folyamatos iskolaorvosi ellenőrzés;
- sportolási és szabadidős tevékenységek biztosítása;
- tanulmányi és kulturális versenyek, műveltségi vetélkedők;
- az önművelés lehetőségei (könyvtár, Internet).

A személyiségfejlesztés iskolai szinterei:

- az egyes tanórák;
- zenekari tevékenységek, próbák;
- osztályközösségi foglalkozások;
- osztálykirándulás;
- önképző körök;
- szakkörök;
- a diák-önkormányzati munka.

3. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

3.1 A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS ALAPELVEI ÉS CÉLJAI

Az ember élete során különböző közösségekhez, egymással bonyolult kölcsönhatásban lévő közösségrendszerekhez tartozik. Boldogulása nagymértékben függ attól, hogy ezekhez a közösségekhez hogyan viszonyul, hogyan tudja saját helyzetét ezekben a közösségekben meghatározni.

Az iskola ebben a fejlesztésben jelentős szerepet játszik. A közösségfejlesztés folyamatában alakul ki az egyén és a társadalom közötti kapcsolat.

Alapvető cél, hogy

- a nevelés-oktatás folyamatában a diákok jussanak olyan ismeretek birtokába, végezzenek olyan közösségi tevékenységet, amelyek segítik eligazodni őket az emberi közösségek rendszerében;
- tanulóink tudjanak különbséget tenni értékes és értéktelen kapcsolatok között;
- a pedagógiai folyamat során segítsük hozzá tanulóinkat, hogy felismerjék saját és mások értékeit, fogadják el azokat és a másságot;
- találják meg - saját képességüknek egyéniségüknek megfelelő - szerepüket, helyüket a kisebb-nagyobb közösségekben és a társadalmi munkamegosztásban.
- minden tanuló ismerje meg nemzeti kultúránk nagy múltú emlékeit, hazánk társadalmi, természeti környezetét, ismerje meg szűkebb hazájának történelmi, kulturális emlékeit;
- kapcsolódjanak be a tanulók közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe;
- segítsék a kulturált környezet létrehozását, az iskola tisztaságának, berendezéseinek megóvását;
- törekedjenek a tanulók a már meglévő nemzetközi kapcsolatok ápolására, tevékenyen vegyenek részt újak kialakításában. Ez történhet egyéni és csoportos formában. Jelentősége elsősorban a nyelvtanulásban van. Ezen kívül más kultúrák megismerésének lehetőségét is jelenti;
- ismerjék meg azt a kommunikációs kultúrát, amely magába foglalja a kapcsolatteremtést, a véleményformálást, a vélemény kulturált megfogalmazását, az érvek elfogadásának képességét.

3.2 A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS ISKOLAI SZÍNTEREI

A közösségfejlesztés színtere lehet minden olyan tevékenységi forma, ahol a tanulók kisebb vagy nagyobb közössége egyidejűleg van jelen. Ezek közül kiemelt fontosságúak az

- osztályfőnöki órák;
- tanórák;
- projekt-tevékenység;
- a diákönkormányzat nyújtotta lehetőségek;
- részvétel a városi diákszervezetekben;
- zenekari tevékenységek, próbák;
- osztályközösségi foglalkozások;
- osztálykirándulás;
- önképző körök;
- szakkörök.

3.3 HAGYOMÁNYOS, A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSRE LEHETŐSÉGET ADÓ ISKOLAI RENDEZVÉNYEK

A közösségfejlesztés speciális színterei és lehetőségei azok a hagyományos iskolai rendezvények, amelyek folytonosságot képviselnek az intézmény működésében. Ezeknek a rendezvényeknek a pontos időpontját a mindenkori éves munkaterv tartalmazza.

Rendezvény	Célcsoport	Időpont
Ünnepélyes tanévnyitó	tanulók, szülők, tanárok	augusztus vége – szeptember eleje
Őszi osztálykirándulás	végzős osztályok, osztályfőnökök	szeptember közepe
Diákközgyűlés	DÖK, tanulók, tanárok	október eleje
Elsősavató	DÖK, tanulók, tanárok	október közepe
1956-os forradalom és szabadságharc emléke	tanulók, tanárok, zirci polgárok	október 23. előtti tanítási nap
Nyílt nap	tanulók, szülők, tanárok	november közepe
Szalagavató	végzős diákok, diákok szülei, tanárok	december közepe
Karácsonyi koncert	tanulók, szülők, tanárok	téli szünet előtt
Tanszaki koncertek	az adott tanszak tanulói, tanárai és az érintett szülők	december vége – január eleje
Béla-bál	diákok, szülők, tanárok	január vége
Kommunizmus áldozatainak emléknapja	osztályközösség tanulói, osztályfőnökök	február 25. e hetében osztályfőnöki órán
1848-as forradalom emléke	tanulók, tanárok	március 15. előtti tanítási nap
Holokauszt magyar áldozatainak emléknapja	osztályközösség tanulói, osztályfőnökök	április 16.-a hetében osztályfőnöki órán
Béla-napok	diákok, tanárok, meghívott vendégek	április 24.-i hét
Diáknap	diákok, tanárok	Béla-napok keretben
Béla-vetélkedő	tanulók, tanárok	Béla-napok keretben
Ballagás	diákok, tanárok, szülők	május eleje
13. M-es tanulók vizsgakiállítása	tanulók, tanárok, szülők	május vége – június eleje

Tanzsaki koncertek	az adott tanzsok tanulói, tanárai és az érintett szülők	május vége – június eleje
Nemzeti összetartozás napja	tanulók, szülők, tanárok	június 4.-i hét
Tanulmányi kirándulás	diákok, osztályfőnökök	utolsó tanítási hét
Diák-hét	diákok, tanárok	utolsó tanítási hét
Tolerancia-nap és szakmák napja	diákok, tanárok, meghívott vendégek	Diák-hét keretében
Tanévzáró koncert	diákok, szülők, tanárok, vendégek	utolsó tanítási hét
Ünnepélyes tanévzáró	diákok, tanárok, szülők	június közepe

4. A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

4.1 A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEK EREDETE

Tanítványaink beilleszkedési, magatartási nehézségei több forrásból fakadhatnak, amelyek közül a három legjelentősebb tényező:

- a családból, a közvetlen környezet közösségeiből hozott szociokulturális hátrány;
- a gyermek részéről nem elfogadott, sikerélményt nem nyújtó, igazi közösséget nem adó, a gyermekhez közel kerülni, őt motiválni nem tudó iskola;
- a gyermek fiziológiai és pszichés problémái, részképesség zavarai.

4.2 A BEILLESZKEDÉSI ÉS MAGATARTÁSI ZAVAROK FELISMERÉSE

A viselkedési jegyek megváltozása alapján, az iskola feladata a felismerés. Vannak olyan magatartásbeli jegyek, amelyekből beilleszkedési és magatartásbeli zavarokra lehet következtetni. Ezek:

- a dohányzás, alkohol, drog fogyasztásának felismerhető jelei;
- természetellenes, infantilis viselkedés;
- nem megszokott szociális kapcsolatok;
- deviáns, kitűnni vágyó magatartásformák;
- elmagányosodás, bezárkózás;
- depressziós jellegű magatartási jegyek.

4.3 A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSBELI NEHÉZSÉGEK KEZELÉSI LEHETŐSÉGEI

A családból, a lakóhelyi mikrokörnyezetből hozott szociokulturális hátrányok mérséklését segíti az, ha elsődlegesen az osztályfőnök illetve a hangszeres főtárgy tanára, de közvetve a gyermeket tanító többi pedagógus is, minél jobban megismeri a gyermek életkörülményeit, családját, az onnan kapott motivációs bázist, értékrendet. Mindezek ismerete segít a tanulók iskolai mentalitásának, viselkedésének, szokásrendjének megértésében, az adódó problémák kezelésében.

Az osztályfőnökök, főtárgy tanárok elsősorban szülői értekezleteken és fogadóórákon tartják a kapcsolatot a tanuló szüleivel, de szükség esetén családlátogatást kezdeményeznek. A kapcsolattartás szokásos formáin túl az osztályfőnök, illetve a szaktanár egyéni beszélgetésre kérheti a szülőt.

A családi szociokulturális környezet megismerése, az onnan hozott hátrányok kompenzálására való törekvés mellett, alapvetően fontos az iskolai élet olyan módon történő szervezése, hogy a gyermek sikerélményhez jusson, hogy legyenek pozitív kötődései az iskolai mikrokörnyezetekhez, találjon olyan szervezett tevékenységeket, amelyeket szí-

vesen végez, olyan közösségeket, ahol jól érzi magát. Ebben döntő szerephez jutnak a választható órakeret terhére szervezett foglalkozások.

Súlyos magatartási, beilleszkedési nehézségek esetén az osztályfőnök felveszi a kapcsolatot a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel, illetve az iskola vezetőivel, akik az érintett tanulók és szülei bevonásával a nehézségek, kudarcok, problémák megszüntetésében segítséget nyújtanak, szükség esetén hivatalos szervekhez fordulnak a gyermek hátrányának csökkentése érdekében.

4.4 A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSBELI NEHÉZSÉGEK, ILLETVE A MEGISMERŐ FUNKCIÓK VAGY A VISELKEDÉS FEJLŐDÉSÉNEK TARTÓS ÉS SÚLYOS, VAGY SÚLYOS RENDELLENESSÉGÉNEK (DYSLEXIA, DYSGRAPHIA, DYSCALCULIA) MEGÁLLAPÍTÁSA, FEJLESZTŐ TEVÉKENYSÉG

Abban a kérdésben, hogy a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő, vagy sajátos nevelésű igényű, a nevelési tanácsadó, illetve a nevelési tanácsadó megkeresésére a területileg illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság dönt.

Az igazgató a tanuló (tanköteles tanuló esetén a szülő) kérésére a szakértői javaslatnak megfelelően határozatot hoz az egyes tantárgyak vagy tantárgyrészek értékelése alóli mentességről 30 napon belül, valamint fejlesztő foglalkozást biztosít a tanuló számára. Felmentő határozat csak 3 évnél nem régebbi szakértői vélemény alapján hozható.

A fejlesztő felkészítést egyéni foglalkozás keretében a nevelési tanácsadó javaslatai alapján gyógypedagógus (terapeuta), fejlesztő pedagógus, illetve konduktor irányítása, szükség esetén közreműködése mellett tanár látja el. A fejlesztő foglalkozáshoz egyéni fejlesztési tervet kell kidolgozni, az ifjúságvédelmi felelős, a tanuló, az osztályfőnök és az érintett pedagógusok bevonásával.

Ha a felmentett tanuló a fejlesztő foglalkozások több, mint 30%-ról igazolatlanul hiányzik, a felmentés visszavonható tőle. A felmentéseket az igazgató évente felülbírálja.

4.5 A TEVÉKENYSÉGBE BEVONT ÉS AZ ISKOLÁVAL EGYÜTTMŰKÖDŐ SZERVEZETEK

Szervezet megnevezése	Címe	Telefon:
KÖRPI	8200 Veszprém, Vörösmarty tér 4.	88 / 325 - 808
Nevelési Tanácsadó	8420 Zirc, Rákóczi tér 1.	88/ 414-207
Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság	8200 Veszprém, Kossuth u. 10.	88/ 406-698
Alkohol – Drogsegély Ambulancia	8200 Veszprém, Pápai u. 37/B.	88/ 421-857

4.6 GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A gyermekvédelmi törvény legfontosabb alapelve, hogy a gyermek nevelésére elsősorban a családja jogosult és köteles, amelyhez segítséget nyújt az állam, a helyi önkormányzatok, az ellátó szervek, kiépítve egy komplex gyermekvédelmi rendszert.

A gyermeki jogok védelme mindazok számára kötelesség, akik gyerekek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkoznak.

Az iskolában olyan pedagógiai tevékenységet kell kialakítani, amely eleve kizárja annak lehetőségét, hogy bármelyik gyerek bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetbe kerüljön.

Az iskola legfontosabb feladata a megelőzés, a felismerés és a segítségnyújtás.

Az iskola gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatainak teljesítésére - rész munkaidőben – ifjúságvédelmi felelőst alkalmaz. .

A pedagógusok kötelesek az ifjúságvédelmi felelőssel együttműködni a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Az ifjúságvédelmi felelős feladata:

- minden esetben a diákok érdekeinek védelme;
- kiépíteni a családdal, a szülőkkel való kapcsolattartás rendszerét;
- kiépíteni a városi és megyei ifjúságvédelemmel foglalkozó szervezetekkel a kapcsolatot (családsegítő és gondozó szolgálat, városi gyámhivatal, nevelési tanácsadó stb.);
- a diákönkormányzat bevonása a gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos problémák megoldásába (ennek tervezhető színterei a diákforum, diákközgyűlés, a diákönkormányzat rendszeres megbeszélései.);
- szociális ellátások számbavétele, így a tanulók lakhelye szerinti önkormányzatokkal és családsegítő szolgálatokkal kapcsolattartás;
- mentálhigiénés programok szervezése, a városi családsegítő szakembereinek segítségével, s az ő programjaiknak (kortársképzés, felkészítés az anyaságra stb.) propagálása, segítése iskolánk tanulói között;
- a tanulók számára hasznos elfoglaltságok ismertetése;
- veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, intézkedések a hátrányos helyzetű tanulók esetén;
- a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók tanulási előmenetelének figyelemmel kísérése (az osztályfőnök segítségével) és a fogadóórán (igény szerint) a tanulás módszertani hibák kiigazítása;
- iskolai drog és bűnmegelőzési programok szervezése;
- a családlátogatás – különösen a tanköteles gyerekek igazolatlan mulasztásainak jelzése miatt, a rendszeres óralátogatások elérése érdekében;
- felmerülő probléma esetén azonnali segítségnyújtás;
- a tanári közösség szemléletformálása;
- különösen jó kapcsolat kiépítése az osztályfőnökökkel az információk áramoltatása miatt.

4.7 A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSA

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának sikere alapvetően attól függ, hogy meg tudjuk-e találni a kudarc okát. Az alapvető feladat tehát a tanulási kudarc okainak tisztázása, a tanulók motivációinak vizsgálata. A diagnózis felállításához a nevelési tanácsadó segítségével lehet igénybe venni.

A diák képességeit figyelembe nem vevő, túlzott szülői vagy tanári elvárás miatt kialakult kudarc helyzetek megoldásába be kell vonni a szülőt, illetve a szaktanárt.

Minden szaktanárnak kötelessége saját tantárgyából a lemaradó tanulók felzárkóztatása. Az érdemi felzárkóztatást az ismeretek felmérésével kell kezdeni. Az ismeretek felmé-

rése a szaktanár feladata, aki az osztályfőnökkel és az ifjúságvédelmi felelőssel együttműködve határozza meg a felmérés módját.

A tanulók egy részének elegendő az egyszeri felzárkóztatás, egy része viszont, különösen a beilleszkedési magatartási zavarokkal küszködő, illetve a szociális hátránnyal induló tanulók számára szükséges a folyamatos segítségnyújtást.

A felzárkóztatás módjai lehetnek:

- tanulószobai foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- számítógéptermi és könyvtári szolgáltatás biztosítása;
- a tanulási módszerekben történő egyéni segítségnyújtás;
- tanulók egymás közötti szervezett segítségnyújtása;
- tanórai differenciált foglalkoztatás.

4.8 A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT CÉLZÓ TEVÉKENYSÉGEK

Az iskolával szemben új kihívásként jelentkezik a gyermekek nagy tömegét érintő rohamos és nagyméretű elszegényesedés. Ennek a kihívásnak az iskola önmagában nem tud megfelelni, szükséges az önkormányzatok, gyermekjóléti intézmények, családsegítő szolgálatok intézményi segítségét igénybe venni.

Az iskola igazgatója, a tanár vagy az ifjúságvédelmi felelős jelzése alapján értesíti a jegyzőt és a gyermekvédelmi intézményeket a kialakult veszélyeztető helyzetről és megfelelő segítséget kér (nevelési segély, a tanuló elhelyezésének megváltoztatása)

Az iskola a rászoruló tanulóknak

- diákotthoni elhelyezést biztosít, lehetőség szerint a zirci Reguly Antal Szakképző Iskola és Kollégium bevonásával;
- térítési- és tandíjkedvezményt, illetve térítési- és tandíjmentességet biztosít;
- a törvényi szabályozásnak megfelelően tankönyvtámogatást, illetve ingyenes tankönyvellátást biztosít;
- az alapfokú művészetoktatásban tanulóknak hangszert, segédkönyveket kölcsönöz;
- alapítványi forrásokból pénzügyi és természetbeni támogatást biztosít;
- egészségügyi felügyeletet biztosít (iskolaorvos, védőnő);
- a hátrányokat enyhítő pályázati forrásokat felkutatja és segítséget nyújt azok megírásában.

4.9 ESÉLYEGYENLŐSÉGET CÉLZÓ TEVÉKENYSÉGEK

Az esélyegyenlőség mindannyiunk számára fontos érték. Segít elérni azt a célunkat, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az intézménynek is hosszú távú érdeke, hiszen növeli a versenyképességét.

Az esélyegyenlőség biztosítása a legtöbb esetben nem jár többletköltséggel: csupán szemléletváltást, rugalmasságot, nagyobb figyelmet igényel az intézmény vezetősége, illetve alkalmazottai részéről.

Az intézmény esélyegyenlőség biztosításával kapcsolatos alapvető céljai:

- az oktatás terén megvalósuló esélyegyenlőség elősegítése az intézményben;
- az esetleges szegregációs és szelektációs mechanizmusok lehetőségének kiszűrése;
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása és előmozdítása az oktatási-nevelési folyamatokban (támogató lépések, szolgáltatások bevezetése, melyek csökkentik a meglévő hátrányokat, javítják az iskolai sikerességet, támogatják a megfelelő pályaválasztást);
- a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség.

Az intézmény a szociális és egyéb hátrányok kiküszöbölése érdekében, a fenntartói szabályozásokkal összhangban kidolgozta a Pedagógiai program 4. számú mellékletében található esélyegyenlőségi programját, melyben meghatározta azokat a rövid és hosszú távú tevékenységeket, amelyekkel a kitűzött célok elérhetők.

Az intézmény az esélyegyenlőség érvényesülésének biztosítására, részállásban esélyegyenlőségi megbízottat alkalmaz.

5. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

Minden tanulónak joga, hogy képességeinek megfelelő oktatásban részesüljön, és tehetségének kibontakoztatásához megfelelő segítséget kapjon. Az iskola feladata a szükséges tanulmányi idő biztosítása a tehetséges tanulók foglalkoztatásához.

A tehetséggondozás lehetőségei:

- emelt óraszámú képzés;
- szabadon választott órák;
- egyéni foglalkozás;
- differenciált órai foglalkozások;
- egyéni konzultáció;
- szakkörök;
- szakkönyvek, folyóiratok ajánlása, megbeszélése;
- tanulmányi, művészeti és sportversenyre való felkészítés;
- külföldi tanulmányutak biztosítása;
- pályázati lehetőségek felkutatása;
- tudományos diákköri munkák segítése.

6. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK.

A szükséges taneszközöket a szaktanárok a központi, illetve az általuk összeállított tantervek alapján választják ki, illetve illesztik be a tanmenetükbe. A központilag kiadott taneszközöket a szaktanár, főtanszaki tanár kiegészítheti a képzésben felhasznált egyéb

taneszközökkel. Az informatika meghatározó szerepet tölt be napjaink oktatásában, ezért egyre nagyobb hangsúlyt kell fektetni az elektronikus tananyag, illetve szemléltetés lehetőségeire.

A részletes eszközök és felszerelések jegyzékét a pedagógiai program 5. sz. melléklete tartalmazza.

7. A SZÜLŐK, TANULÓK, ISKOLAI ÉS KOLLÉGIUMI PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

A gyermekek nevelésében minden nevelési tényezőnek fontos szerepe van, a megkülönböztetett szerep azonban a családé. Az iskola és a család szoros kapcsolatának igénye mind a szülők, mind a tanárok közös igényeként fogalmazódik meg. E kapcsolat jelentőségét növeli az iskolával szemben napjainkban egyre fokozottabb elvárás, melykövetelményeknek az iskola csak a családokkal együttműködve tud eleget tenni.

Iskolánk a szülőtől kéri és igényli, hogy

- gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről, tanulmányi előmeneteléről rendszeresen, részletes és érdemi tájékoztatást, neveléséhez tanácsokat, segítséget várjon és adjon;
- biztosítsa gyermeke tankötelezettségének teljesítését, személyiségének kibontakozását;
- ismerje meg az intézmény pedagógiai programját, házirendjét, az iskola életét az iskolai dokumentumok alapján;

7.1 A SZÜLŐK ÉS AZ ISKOLA KAPCSOLATA

A szülők és az iskola kapcsolata kiterjed a gyermek tevékenységével kapcsolatos tájékoztatókon keresztül, a közös programok szervezésén át, az iskola hathatós támogatásáig. A szülők és az iskola kapcsolatának kiépítése és működtetése minden pedagógus érdeke és kötelessége.

A kapcsolat színtere	A kapcsolat jellemzői
Üzenő füzet, bizonyítvány	Kétirányú kapcsolat a szülő és az iskola között, a diák tanulmányi előmeneteléről, mulasztásairól, azok igazolásáról, a tanulót érintő programokról.
Napló oldalának hiteles másolata	Évente két alkalommal a munkatervben meghatározott időpontokban a középfokú oktatásban részt vevő tanulók eredményéről a szülőket tájékoztatja az iskola.
Elektronikus kapcsolat	A tanulók szüleinek tájékoztatása elektronikus úton a tanulók előmeneteléről és az iskola rendezvényeiről.
Szülői értekezlet	A tanévben legalább két alkalommal az osztály tanulóinak szülei és az iskola közötti kapcsolattartás színtere az osztályfőnökön, illetve a művészeti igazgatóhelyettesen keresztül.
Nyílt nap	A tanév folyamán egyszer az iskola által biztosított lehetőség arra, hogy a szülők közvetlenül meggyőződjenek az intézményben folyó oktató-nevelő munkáról.
Ifjúságvédelmi felelős fogadóórája	Az ifjúságvédelmi felelős heti rendszerességgel tart fogadóórát, ahol a szülők is megjelenhetnek, illetve a z igazgató kezdeményezheti a szülők részvételét a fogadóórán.
Pályaválasztási fogadóórák	A tanév során tagozatonként két, információs óra a beiskolázásra váró tanulók szüleinek.
Iskolai ünnepélyek	Az iskola egyoldalú bemutatkozása az érdeklődő szülőknek, ünnepélyes keretek között.
Családlátogatás	Adott esetben a család és a gyermek kapcsolatát, élethelyzetét feltáró, a gyermek és a család hozzájárulásával megvalósuló

	tevékenység.
Szülői munkaközösségi értekezletek	Közvetlen kapcsolat a szülők választott képviselői és az iskola között, adott esetben javaslattevési és döntési jogkörrel.

A szülők képviselőinek szervezett formája a szülői munkaközösség, amely feladatát éves munkaterv és saját szervezeti és működési szabályzat alapján látja el. Kapcsolata az iskola vezetésével közvetlen, feladata az iskolai oktató-nevelő munka segítése, a napi munkában való részvétel.

A szülői munkaközösség hozzájárul az iskola oktató-nevelő munkájával kapcsolatos fénymásolás költségeihez, és kaució formájában biztosítja az intézményben történt rongálások megtérítését, ha a rongáló személye nem azonosítható.

A szülői munkaközösség vállalja az osztályok tanulmányi kirándulására fordított kiadások, diákokat érintő részét.

A szülői munkaközösség tagjait az egyes osztályok és az alapfokú művészetoktatásban részt vevő telephelyek delegálják, osztályonként és telephelyenként három-három főt.

A szülői munkaközösség a tanév egyes rendezvényeinél közvetlen anyagi támogatást nyújt és tagjainak részvételével a rendezvény szervezését, lebonyolítását biztosítja.

A szülői munkaközösség által támogatott rendezvények	Időpontok
Támogatói bál	november vége - december eleje
Szalagavató	december közepe
Béla-bál	január vége
Érettségi büfé	június közepe - vége
Pedagógus nap	június vége

7.2 A SZÜLŐ ÉS A TANÁROK KAPCSOLATA

A szülő és a gyermekét tanító tanár közötti közvetlen kapcsolat jelentősen hozzájárulhat a tanuló fejlődéséhez és az oktató-nevelő munka hatékonyságához, alkalmas a tanuló jobb megismerésére és az esetleges félreértések tisztázására.

A kapcsolat színtere	A kapcsolat jellemzői
Fogadónap	A tanév során legalább négy alkalommal a munkatervben meghatározott időpontban az iskola összes tanárának részvételével, délutáni időpontban legalább egy óra időpontban közvetlen találkozás a szaktanárokkal.
Fogadóóra	Szaktanáronként hetente egy óra a szaktanár munkaidejéből az előre bejelentkező szülő fogadására.
Óralátogatás	A szülő kérésére, az igazgató és az érintett szaktanár hozzájárulásával a diák munkájának közvetlen megfigyelése.

7.3 TANÁROK ÉS DIÁKOK EGYÜTTMŰKÖDÉSE

Az iskola működése, az oktatás eredményessége elsősorban a tanár-diák kapcsolatán keresztül valósul meg. Együttműködésük eleve elrendelt.

A tanár diák együttműködés színterei:

- tanrendi foglalkozásokon (tanóra, gyakorlat, szakkör, korrepetálás stb.);
- kötetlenül szünetekben, tanítás előtt, után, utcán;
- hirdetőtáblán;

- nevelőtestületi tagok heti fogadó órájukon;
- osztályfőnökökkel osztályfőnöki órákon;
- DÖK üléseken;
- diákközgyűléseken.

A diákok kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban, írásban, elektronikusan, egyénileg, választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, az iskola vezetésével, nevelőtestületével vagy a szülői munkaközösséggel.

7.4 A DIÁKÖNKORMÁNYZAT

A diákönkormányzat a diákok szervezett keretek között működő érdekvédelmi és munkaszervezete, amely önállóan, saját SZMSZ szerint működik, tevékenysége az intézményt és a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjedhet; munkájához felnőtt segítségét kérheti fel, aki megbízás alapján eljárhat a DÖK képviselőjében is.

Ha a DÖK a nevelőtestület valamelyik tagját kéri fel, a megbízás egy tanévre szól.

A DÖK véleményére, állásfoglalásaira számít az iskola vezetősége és nevelőtestülete. Nevelési rendszerünkben szerepük, aktivitásuk, hatásuk meghatározó lehet. Az iskola támogatja a DÖK működését.

Működési feltételek:

- a diákönkormányzat számítógéppel felszerelt „irodával” rendelkezik, (Internet, Intranet csatlakozás, e-mail cím), melynek helye az iskola stúdió helyisége;
- felügyelettel, ügyeinek intézésére használhatja az igazgatói titkárság teljes irodatechnikáját;
- részt vesz az iskolaújság szerkesztésében;
- iskolarádiót működtet, szerkeszt.

A DÖK a nevelőtestület véleményének kikérésével dönthet:

- saját működéséről;
- működésükhöz biztosított erőforrások felhasználásáról;
- hatáskörei gyakorlásáról;
- tájékoztatási rendszerük létrehozásáról és működtetéséről;
- évente egy munkanap tartalmas, előre szervezett és egyeztetett felhasználásáról;
- a tájékoztatási rendszer (iskolaújság, iskolarádió stb.) szerkesztősége tanulói vezetőjének (felelős szerkesztőjének), munkatársainak megbízásáról.

7.5 A KOLLÉGIUMI NEVELŐK ÉS AZ ISKOLA KÖZÖTTI KAPCSOLAT

Az iskola diákjainak jelentős része kollégiumi elhelyezésben részesül a zirci Reguly Antal Szakképző Iskola és Kollégium diákotthonában. Tanulmányaik alatt a szülői felügyeletet a kollégiumi nevelőtanárok látják el. Ezért különösen fontos, hogy az iskola és a nevelőtestület tagjai kiemelt feladatként kezeljék a velük történő kapcsolattartást.

A kapcsolattartás formái:

- szülői értekezlet, fogadó óra;

- kollégiumi látogatások az osztályfőnökök részéről;
- tanulószobai foglalkozások a kollégiumban;
- vezetői szintű közvetlen kapcsolat.

8. A III. BÉLA GIMNÁZIUM, MŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁSI INTÉZMÉNY EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETNEVELÉSI PROGRAMJA

8.1 AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS PROGRAMJA

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) megfogalmazása szerint az egészségfejlesztő iskola folyamatosan fejleszti környezetét, ami elősegíti azt, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.

Az egészségfejlesztő iskola ismérvei:

- minden rendelkezésére álló módszerrel elősegíti a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást;
- együttműködést alakít ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen;
- egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal;
- kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak;
- olyan oktatási-nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók jóllétét és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrejutást.

Ahhoz, hogy iskolánk a fenti kritériumoknak megfeleljen, kidolgozta a Pedagógiai program 6. számú mellékletében részletezett, hosszú távú, az egészség nevelést szolgáló programját, amely tartalmazza a mindennapi testedzés feladatainak végrehajtását szolgáló programot is.

8.2 A KÖRNYEZETNEVELÉS PROGRAMJA

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a diákokat felkészítjük környezetünk megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet értékeit is figyelembe vevő cselekvésre. Ezért a környezeti nevelésünk célja képessé tenni a diákokat a környezet

- változásainak felfogására;
- összefüggő rendszerben történő értelmezésére, a rendszerben felismerhető kapcsolatok megismerésére;
- problémáinak megkeresésére, okainak megértésére;
- érdekeit figyelembe vevő, felelős cselekvésre.

Az intézmény környezeti nevelési programját a Pedagógiai program 7. számú melléklete részletezi.

8.3 A MINDENNAPOS TESTEDZÉS

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor és az azzal együtt járó technológiák, az embert olyan életmódba kényszerítetik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszthető.

Az iskolánk minden tanulója számára a lehetőséget biztosít a mindennapos testedzés megvalósításához.

A kötelező tanórai foglalkozások keretén belül minden évfolyam, minden osztály heti két és fél testnevelési órán vesz részt.

A könnyített és gyógytestnevelésre utalt tanulók heti három órában – kötelező jelleggel – uszodai és tornatermi gyógytestnevelésben részesülnek.

A délutáni nem kötelező tanórai foglalkozások keretein belül – heti öt órában – „tömegsport” testnevelési órák biztosítják a lehetőséget a sportoláshoz, amelyeken a különböző sportágak házi bajnokságait rendezzük és a sportágak gyakorlási lehetőségét biztosítjuk.

A sportszertárban kialakított kondicionáló teremben az erősítő testedzés lehetőségei biztosítottak a diákjaink számára.

Az iskolai sportudvarban kialakított három salakos és egy műanyag teniszpálya lehetőséget biztosít szinte egész évben a tenisz sportág egyéni üzésére. Téli időszakban, a tornateremben a sportág alapjainak elsajátítására van lehetőség „tömegsport” órák keretében tartott oktatásokon.

Diáksportkör keretén belül – heti négy óra – a kosárlabda, tollaslabda, tenisz és kézilabda sportág edzésein vehetnek részt tanulóink. A legjobbak MDSZ által rendezett Diák-olimpiákon indulhatnak.

Testnevelés órán kívüli sporttevékenység		
Tevékenység	Heti óraszám	Sportágak
Tömegsport	5	tenisz, kosárlabda, röplabda, kézilabda, foci, judo, futás, úszás, aerobik, kerékpározás, darts, kondi-terem
Diáksportkör	4	tenisz, kosárlabda, röplabda, kézilabda, foci, judo, futás, úszás, aerobik, kerékpározás, darts, kondi-terem
Gyógytestnevelés	3/15 fős csoportonként	úszás, gyógytestnevelés

Rendszeresen mérjük tanulóink fizikai állapotának Cooper teszt segítségével.

A Cooper-teszt feladatai:

- 12 percig futás;
- helyből távolugrás páros lábbal

- hanyattfekvésből felülés
- karhajlítás és nyújtás (maximum időtartam nőknél 1,5 perc, férfiaknál 3 perc)
- hason fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan (maximum időtartam 4 perc)

Értékelési rendszer az általános fizikai teherbíró képesség minősítéséhez:

- Általános izomerő, erőálló-képesség (maximum 63 pont)
- Cooper-teszt 12 percig futás, vagy gyaloglás (maximum 77 pont)

8.4 AZ ISKOLA-EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLAT VÉLEMÉNYE

A zirci III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény egészségnevelési és környezeti nevelési programjáról az iskola-egészségügyi szolgálat által megfogalmazott véleményt a Pedagógiai program 8. sz. melléklete tartalmazza.

8.5 FOGYASZTÓVÉDELMI ISMERETEK

8.5.1 A FOGYASZTÓVÉDELMI OKTATÁS CÉLJA

A fogyasztóvédelem célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.

A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása, elterjesztése és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselése jelenti.

8.5.2 A FOGYASZTÓVÉDELMI OKTATÁS TARTALMI ELEMEI

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiaiilag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amelyek gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoznak magukban.

Fogyasztói magatartásunk sokféle hatás mentén, a szociális tanulás útján alakul, fejlődik. A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú, sokoldalú folyamat.

Ennek során az egyén megismeri a fogyasztási javakat és szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan viselkedjen a piaci viszonyok között, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeinek érvényesítésére a természeti erőforrások védelme mellett.

A fogyasztói mintáknak a fenntarthatóság irányába történő fejlődése szempontjából a nevelés-oktatás különösen nagy jelentőségű. Mivel ismereteket kell elsajátítani, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fenntartható fogyasztás érdekében, ezért a gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatású.

Amíg a kisiskolás korban leginkább jellemző fogyasztói magatartások a kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a kockázatvállalás, a bizalmi elv érvényesülése, addig a kamaszokban már megjelenik a jogérzés, kellő fejlesztés esetén a jogismeret, a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozásismeret is.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A fogyasztóvédelem fő célkitűzései:

- a fogyasztó életének, egészségének és biztonságának védelme;
- a vagyoni érdekek védelme;
- a fogyasztó megfelelő tájékoztatása, oktatása;
- a fogyasztói jogok hatékony érvényesítése.

Az oktatási intézményeknek feladatává vált az ilyen jellegű ismeretek átadása, a fogyasztó jogainak érvényesítéséhez szükséges jogi szabályozások és intézményrendszer megismertetése.

8.5.3 A FOGYASZTÓVÉDELMI OKTATÁS SZÍNTEREI AZ OKTATÁSBAN

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak.

Tantárgy	Tartalom
Matematika	Banki, biztosítási vagy üzemanyag fogyasztási számítások
Fizika	Mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák)
Földrajz	Eltérő fogyasztási struktúrák és szokások
Magyar	Reklámnnyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái
Biológia	Génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás
Kémia	Élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használata
Informatika	Elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia
Történelem	EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története

HELYI TANTERVEK

1. A HELYI TANTERVEKRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOZÁSOK

1.1 KOMPETENCIA ALAPÚ OKTATÁS

1.1.1 KULCSKOMPETENCIÁK

Az iskolai műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják. A közoktatási rendszer meghatározta azokat a kulcskompetenciákat, amelyek birtoklása alkalmassá teszik diákjainkat a munkaerő-piaci igényekhez igazodó gyors és hatékony alkalmazkodásra, a változások irányának és tartalmának befolyásolására, aktív szerepvállalásra.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van a személyes boldogulásához, saját sorsának alakításához.

A kulcskompetenciák:

- anyanyelvi kommunikáció;
- idegen nyelvi kommunikáció;
- matematikai kompetencia;
- természettudományos kompetencia;
- digitális kompetencia;
- hatékony, önálló tanulás;
- szociális és állampolgári kompetencia;
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia;
- esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség.

1.1.2 A KOMPETENCIA-ALAPÚ OKTATÁS SZÍNTEREI

Az egyes kompetenciák nem különülnek el élesen egymástól, egymásba fonódnak, részben fedik egymást. Ennél fogva a kulcskompetenciák kialakításánál valamennyi tantárgy fontos, ám vannak olyanok, amelyek az adott kompetencia kialakításánál kiemelkedő szerepet játszanak.

Kulcskompetencia	Jelentése	Tantárgyak
Anyanyelvi kommunikáció	Magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén.	- magyar nyelv; - irodalom; - tánc és dráma
Idegen nyelvi kommunikáció	Magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a hallott szöveg értése, beszédképessége, olvasott szöveg értése és írásképessége, az egyes nyelvek és az egyén társadalmi kulturális háttere, környezete és igényei, érdeklődése szerint.	- idegen nyelvek (az évfolyam szintű csoportbontás lehetőséget teremt a különböző szintű csoportok kialakítására)

Kulcskompetencia	Jelentése	Tantárgyak
Matematikai kompetencia	A matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége. Felöleli a matematikai a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását.	- matematika; - fizika; - kémia; - biológia; - földünk és környe- zetünk
Természettudományos kompetencia	Készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben. Magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.	- matematika; - fizika; - kémia; - biológia; - földünk és környe- zetünk
Digitális kompetencia	Felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén.	- informatika
A hatékony, önálló tanulás	Az egyén képes, kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportosan egyaránt, beleértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást.	- osztályfőnöki óra
Szociális és állampolgári kompetencia	A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.	- társadalomismeret; - történelem; - osztályfőnöki óra
Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia	A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újtásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.	- gazdasági és jogi ismeretek; - élet- és pályavezetés; - osztályfőnöki óra

Kulcskompetencia	Jelentése	Tantárgyak
Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség	Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését.	- ének-zene; - rajz és vizuális kultúra; - tánc és dráma; - mozgókép és médiaismeret; - zenei tanszakok; - szolfézs

1.1.3 FEJLESZTÉSI TERÜLETEK

A Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákra épülnek.

Fejlesztési feladat	Célok és eszközök
Énkép, önismeret	Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság; az önfejlesztés igénye, ezáltal a tanulás folyamatában egyre kompetensebbnek érzik magukat saját fejlődésük alakításában. Kialakításának kiemelt színtere az osztályfőnöki óra, ahol lehetőség nyílik önismereti tesztek, kérdőívek feldolgozására, önismereti tréningekre, akár külső szakértő bevonásával. Az alapfokú művészetoktatásban az egyéni hangszeres óra, a csoportos zenekari foglalkozások mind-mind az énkép és az önismeret kialakítását is szolgálják.
Hon- és népismeret	Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit, a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát, a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét. Kialakításában valamennyi tantárgy részt vesz, kiemelve az egyes területek hazai, illetve térségi vonatkozásait.
Európai azonosságtudat, egyetemes kultúra	A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel. Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká. Kialakításában a történelem tantárgy fontos szerepet játszik, ami külön fejezetben foglalkozik az Európai Unió intézményrendszerével, de az európaiság-tudat elengedhetetlen feltétele a nyelvismeret is.
Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés	Az egyén sikerességének, boldogulásának egyik fontos feltétele az egyén részvétele a civil társadalom, a lakóhelyi, a szakmai, kulturális közösség életében. Az aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges. A megfelelő ismeretek az Ember és társadalom műveltségi területre koncentrálnak.
Gazdasági nevelés	Az iskolai nevelés során kellő figyelmet kell fordítani a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, és a személyiségnevelés fontos részének kell tekinteni az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá azt, hogy a tanulók tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között. Pénzügyi, gazdasági, marketing, fogyasztóvédelmi szakemberek bevonásával az osztályfőnöki órákon, ezen kívül a szakközépiskolai képzésben a gazdasági és jogi ismeretek tantárgy keretén belül, gimnáziumi képzésben a 13. osztályos matematika részeként, megfelelő feladatok feldolgozásával.

Fejlesztési feladat	Célok és eszközök
Környezettudatosságra nevelés	A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezetmegővására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. Az intézmény környezeti nevelési programja pontosan ismerteti azokat a területeket, ahol a nevelés megvalósítható.
A tanulás tanítása	A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretsajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata. A tanulás számos összetevője tanítható. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni. A hatékony tanulás lépései: az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka; az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása. Kialakítása a szaktanárokon kívül az osztályfőnök feladata, akinek a segítségével diákjaink különböző tanulás-módszertani ismereteket sajátítanak el.
Testi és lelki egészség	Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékékként való tisztelésére is nevel. Az intézmény egészségnevelési programja részletesen tartalmazza a testi és lelki egészség eléréséhez és megőrzéséhez szükséges tevékenységeket és színtereket.
Felkészülés a felnőtt lét szerepeire	A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaeorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján. Gimnáziumi képzésben az osztályfőnöki órák keretében, különböző szakmák képviselőinek, pályaválasztási szakemberek segítségével, szakközépiskolai képzés esetén a szakmai tárgyak keretében oktatott pályaeorientáció valamint az élet- és pályavezetés tantárgy segítségével teljesítjük a felkészítést.

1.2 AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

A tankönyvek, tanulmányi segédletek beszerzését az iskola által megbízott személy végzi. A tankönyvek kiválasztásában a szaktanár, illetve a munkaközösség dönt. A munkaközösség vezetője figyelemmel kíséri a tantárgyaihoz tartozó új tankönyvek megjelenését, illetve ezek tartalmáról előzetesen tájékozik.

A tankönyvek, tanulmányi segédletek kiválasztásának alapvető szempontjai:

- a kerettantervek követelményei;
- a tanulhatóság;

- a kivitel;
- illeszkedés az életkori sajátosságokhoz;
- a szakmai minőség,
- gazdaságosság.

A kötelező taneszközök beszerzésénél a jóváhagyott beszerzési ütemtervet valósítjuk meg. A nem kötelező taneszközök beszerzésére az anyagi lehetőségek függvényében, területenként arányosan a szakmai közösségek, illetve a szaktanárok javaslata alapján, az iskolavezetés döntését követően kerülhet sor.

A kiválasztás elvei:

- mennyire szolgálja az eszköz a pedagógiai, nevelési célok megvalósítását;
- minőség;
- költséghatékonyság.

1.3 A BEISKOLÁZÁS, AZ ÁTJÁRHATÓSÁG ÉS A MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉS FELTÉTELEI, A TANULÓI JOGVISZONY MEGSZÜNTETÉSE

1.3.1 A BEISKOLÁZÁS FELTÉTELEI

A 8. osztályosok beiskolázását minden tanévben szeptember hónapban kell megszervezni, az aktuális jogszabályok szerint.

A beiskolázás évenkénti tennivalóit az iskola beiskolázási felelőse végzi, a vezetőség véleményezi, az igazgató hagyja jóvá.

A beiskolázás előkészítése a következő módon kerül megvalósításra:

- hirdetések;
- nyílt napok szervezése;
- általános iskolák látogatása;
- szóróanyag készítése és kiküldése;
- az iskola honlapjának aktualizálása minden tanév megkezdése előtt (a meghirdetett szakok ismertetése, felvételi követelmények bemutatása, mintafeladatok közzététele, bemutatóképek az iskola életéről).

Az iskola a jelentkezőkből az induló osztályok, csoportok kialakítására felvételi vizsgát, illetve felvételi meghallgatást tart az alábbiak szerint:

Képzés	Felvételi minősége	Felvételi témája	Szerezhető maximális pontszám	Időpont
Gimnáziumi (nyelvi előkészítővel induló; 5 évfolyamos)	felvételi eljárást megelőző egységes írásbeli	anyanyelv; matematika	100	január vége
Szakközépiskola (párhuzamos képzés; 5 évfolyamos)	iskolai alkalmassági vizsga	kompozíciós feladatok; csendélet megfestése; elbeszélgetés; otthoni munkák bemutatása	120	február vége

Képzés	Felvételi minősége	Felvételi témája	Szerezhető maximális pontszám	Időpont
Alapfokú művészetoktatás (zeneművészet, klasszikus zene)	felvételi meghallgatás	ütemérzék; ének	-	június eleje

Az alapfokú művészetoktatásban választott tanszakonként a meghallgatás eredményének figyelembe vételével alakul ki a sorrend. A választott tanszakra be nem jutó diákoknak, a szülőkkel egyeztetve, lehetőség szerint másik tanszakot javasol az iskola.

A gimnáziumi és a szakközépiskolai felvételi eljárás során a hozott pontok és a felvételi pontok figyelembe vételével alakul ki a felvételi rangsor.

A hozott pontok számítása a 6., 7. osztály tanév végi és a 8. osztály félévi jegyeiből történik a táblázat szerinti súlyozással. Pontazonosság esetén a felvételnél előnyben részesítjük a különös helyzetű tanulókat a Házirendben szabályozott módon.

Tantárgy	Maximálisan elérhető pontszám			
	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály félév
magyar nyelv	-	10	10	20
magyar irodalom	-	10	10	20
matematika	-	10	10	20
idegen nyelv	-	10	10	20
történelem	-	10	10	20

1.3.2 AZ ISKOLÁK KÖZÖTTI ÁTJÁRHATÓSÁG

Más iskolából az intézmény magasabb évfolyamára a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmével lehet jelentkezni. Egyéni elbírálás alapján, az igazgató határozatban dönt a felvételtől és a szükséges különbözeti vizsgák letételének módjáról és időpontjáról.

1.3.3 ÁTJÁRHATÓSÁG AZ OSZTÁLYOK KÖZÖTT

Ha a tanuló iskolán belül más tagozat azonos évfolyamú osztályába kíván átlépni, akkor ehhez a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelme szükséges, melyet az igazgatóhoz nyújt be a választott tagozat megjelölésével.

Az alábbi táblázat felsőbb szintjeiről az alsóbb szintek irányába történő átjárás esetén különbözeti vizsga nem szükséges, fordított irányú átjárásnál az iskola igazgatója határozatban dönt a szükséges különbözeti vizsgák letételének módjáról és idejéről.

német nemzetiségi tagozat
emelt német tagozat
általános gimnáziumi képzés

A művészeti szakközépiskolai osztályból az iskola azonos évfolyamú általános tagozatú osztályába csak különbözeti vizsga letételével léphet át a tanuló. A különbözeti vizsga tantárgyai: második idegen nyelv, informatika, fizika, kémia, földünk és környezetünk és biológia.

A különbözeti vizsga anyagát a szaktanárok határozzák meg a két tagozat tantervének összehasonlításával.

A gimnáziumi képzésből a művészeti szakközépiskolai képzésekre csak a felvételi eljárás megismétlésével lehet átjelenten.

A szakközépiskola díszítőfestő és alkalmazott grafikus képzései között átjárás csak a 9. évfolyam végéig, a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő által az igazgatóhoz benyújtott kérelem alapján történhet. Az igazgató a szakmai tanárokkal történő egyeztetés után határozatban dönt a kérelem teljesítéséről vagy elutasításáról.

Az alapfokú művészetoktatásban az egyes tanszakok közötti átjárást a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére az igazgató a művészeti igazgatóhelyetttessel és a tanszaki tanárokkal konzultálva határozatban engedélyezheti.

1.3.4 A MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉS FELTÉTELEI

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába, illetve szakképzési évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tantárgyi követelményeket teljesíti, illetve eleget tesz az iskolába járás kötelezettségének, valamint teljesíti az előírt összefüggő szakmai gyakorlatát.

Az iskola magasabb évfolyamába, illetve szakképzési évfolyamába lépő tanulót nem kell beíratni.

Az alapfokú művészetoktatás magasabb évfolyamára lépő tanulótól, illetve kiskorú tanuló esetén a szülőtől a tanév megkezdésekor nyilatkozatot kell beszerezni arra vonatkozóan, hogy a tanuló milyen egyéb alapfokú művészetoktatási intézmény diákja, illetve hogy melyik intézményben fizet térítési díjat és melyikben tandíjat. Ugyancsak be kell szerezni a térítési- és tandíjmentességre jogosító igazolásokat.

A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével az intézmény két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

A tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére a tanuló megismételheti azt az évfolyamot, amit eredményesen elvégzett. Az évfolyamismétlés módjáról és következményeiről az iskola igazgatója határozatban értesíti a kérvényezőt.

Ha a tanuló egyes tantárgyakból nem teljesíti az évfolyam követelményeit javító, illetve pótló vizsgát tehet a jogszabályban előírtak és az iskola házirendjében meghatározottak szerint.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait, az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait a felsőbb évfolyamon folytathatja.

1.3.5 A TANULÓI JOGVISZONY MEGSZÜNTETÉSE

A tanulmányok befejezése előtt:

- a szülő kérésére önkéntes iskolaváltoztatás esetén
- nem tanköteles tanuló esetében áthelyezés más iskolába, vagy kizárás fegyelmi büntetéssel
- tanköteles tanuló esetén áthelyezés más iskolába fegyelmi büntetéssel
- a megengedettnél több igazolatlan órát mulasztó nem tanköteles tanulónak

- a tanköteles koron túl, ha a tanuló tanulmányait megszakítja

A tanulmányok befejezésekor:

- a szakmai, illetve az érettségi vizsgaidőszak utolsó napján

A tanulót, tanulói jogviszonyának megszűnése napjától a tanulói nyilvántartásból töröljük, a diákigazolványát bevonjuk. Jelentjük a tanulói jogviszony megszűnésének dátumát a Magyar Államkincstár, Oktatási Hivatal Diákigazolvány Ügyfélszolgálat és a Közoktatási Információs Rendszer felé.

1.4 AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI

A tanítási-tanulási folyamat fontos eleme az ellenőrzés. A tanulónak megmutatja, hogy vele szemben támasztott követelményeknek mennyiben tett eleget. Hozzájárul a jobb tanuláshoz, az ismeretek és a készségek javulásához. A tanárnak megmutatja munkája eredményességét, aki ennek alapján tökéletesítheti munkáját, tanítási módszerét.

1.4.1 AZ ELLENŐRZÉS FORMÁI

Az ellenőrzés a tanítási folyamat minden fázisában jelen van. Formáit tekintve különböző lehet, igazodva az ellenőrzés céljához.

Ellenőrzés formája	Jellemzők, alkalmazás módja
Frontális, ellenőrző kérdések	Rövid, szóbeli választ igénylő kérdések. Ezek segítségével ellenőrzi a tanár <ul style="list-style-type: none"> ▪ az új ismeret feldolgozása előtt, hogy a tanulók rendelkeznek-e a továbbhaladáshoz szükséges ismeretekkel, a megfelelő alkalmazási szinten; ▪ az új ismeret feldolgozása, gyakorlás, csoport- vagy egyéni munka közben azoknak az ismereteknek, készségeknek az elsajátítását, amelyek megtanítását vagy elmélyítését a foglalkozás szolgálja.
Szóbeli felelés	Szóbeli felelés közben a tanuló számot ad ismeret jellegű tudásán kívül eszköz-tudásáról is: beszédkészség, előadásmód, a tantárgy szaknyelvének alkalmazása, segédeszközök (ábrák, táblázatok, határozók, modellek, mérő és kísérleti eszközök, zsebszámológép, számítógép stb.) használata. A szóbeli feleletindító tanári kérdés egyértelmű téma- és feladatmegjelölést tartalmaz. A felelő önállóan fejt ki mondanivalóját. A tanár csak akkor szakítja félbe, ha nyilvánvalóan nem a megjelölt témáról beszél, vagy súlyosan téved. Amikor a tanuló kifejtette mondanivalóját, a tanár rövid válaszokat igénylő, kiegészítő, gondolkodtató vagy ismétlő kérdéseket tesz fel. A szóbeli felelet időtartama 5-10 perc. Ennél hosszabb csak beszámoló esetén lehet. A szóbeli felelés témája lehet <ul style="list-style-type: none"> ▪ az előző tanítási óra tananyaga; ▪ a házi feladat; ▪ beszámoló egyéni vagy csoportos feladatról, önálló kutatásról, projekt feladatról.
Írásbeli dolgozat	Az írásbeli dolgozat feladatait a tanár közölheti szóban, illetve írásban a feladatlapon vagy kivetített formában. Órai dolgozat íratásakor, a feladat kitérésével egy időben a tanár egyértelműen közli, milyen eszközöket és segédeszközöket használhatnak a tanulók a feladat megoldásához. Az írásbeli feladatok megoldása során a tanuló a tantárgyi ismereteken kívül szövegértésről, szövegalkotásról, a magyar nyelv helyes használatá-

	<p>ról is számot ad. Megköveteljük a tanulóktól, hogy dolgozatuk áttekinthető, rendezett, esztétikus legyen. Az írásbeli dolgozat lehet</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ az előző tanítási óra anyagára vagy a házi feladatra vonatkozó, 5-15 percben megoldható, „írásbeli felelet”, röpdolgozat; ▪ témazáró dolgozat; ▪ diagnosztikus tantárgyteszt; ▪ egyéni vagy csoportmunka során készülő munkalap; ▪ házi dolgozat.
Tanév végi és félévi beszámoló	Egyes tantárgyak esetén a komolyabb felkészülés érdekében az iskola félévi vagy tanév végi beszámolót szervez, melynek szabályai megegyeznek a belső vizsgákra vonatkozó szabályokkal.

1.4.2 AZ ÉRTÉKELÉS ELVEI

Az értékelés fő alapelve a fejlesztő támogatás. Intézményünk értékelési normája, hogy a tanári értékelés a tanuló emberi méltóságát tiszteletben tartva elfogulatlan és konkrét legyen, a minősítés (az érdemjegy/osztályzat) hitelesen tükrözze a tanulói teljesítményt.

A mérés- ellenőrzés célja: informálódni a tanuló tananyagban való előrehaladásáról, az értékelés funkciója pedig hiteles visszajelzést adni a tanuló számára a követelményteljesítmény megfeleléséről, de legátfogóbb célja a reális önértékelés, az önálló tanulási képesség és igény kialakítása.

A tanév végi és félévi érdemjegyeket az évközi osztályzatok alapján, valamint a féléves és tanév végi beszámolók figyelembe vételével a szaktanár állapítja meg. Amennyiben a szaktanár által megállapított érdemjegy nagymértékben eltér az évközi osztályzatok átlagától, a nevelőtestület az osztályozó értekezleten kérheti az érdemjegy indoklását.

Az értékelésnél az osztályzatokat nem egyforma súllyal veszi figyelembe a szaktanár. A beszámolók érdemjegyét négyszeres, a témazáró dolgozatok érdemjegyét kétszeres súlyozással kell figyelembe venni.

A tanuló teljesítményét csak olyankor osztályozzuk, amikor a tanuló tudatában volt annak, hogy tevékenysége az ellenőrzést szolgálja. Fegyelmezés, büntetés eszközéül az értékelést nem használható.

Az ellenőrzés és értékelés folyamán csak azok az ismereteket kérhetők számon, amelyek az iskola helyi tantervében szerepelnek, és csak az abban megkövetelt alkalmazási szinten.

1.4.3 AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI BESZÁMOLÓK FORMÁI, RENDJE, KORLÁTAI

A tanulók munkájának ellenőrzésére gyakran használt beszámolási formák az évközi írásbeli beszámolások, melyek lehetnek témazáró dolgozatok, illetve röpdolgozatok.

Témazáró dolgozat egy nap csak legfeljebb kettő írátható. A témazáró dolgozat pontos időpontját a tanár köteles egy héttel korábban bejelenteni. Dolgozati időpontok ütközése esetén az érdekelt tanároknak kell megegyezniük.

Az iskola által szervezett színházi előadásokat követő napokon csak témazáró dolgozatot lehet írni, de a színházlátogatók az egyéb számonkérési formák és a házi feladat megírása alól mentesülnek.

A diákoknak joguk van osztályzásra beszedett munkáikat legkésőbb a beszedéstől számított 10 (tanítással töltött) munkanapon belül kijavítva, leosztályozva, és értékelve visszakapni. A tanár hiányzása esetén eltelt munkanapok ebbe a 10 napba nem számíthatók bele.

A határidőn túl kijavított munkák osztályzatait a tanár csak a diák egyetértésével írhatja be az osztálynaplóba.

Amíg a tanár a már beadott munkát nem javítja ki, osztályzásra kerülő iskolai írásbeli munkát nem készíthet, vagy a később megírt dolgozat osztályzatát csak a diák egyetértésével írhatja be az osztálynaplóba.

1.4.4 OSZTÁLYOZHATÓSÁG, OSZTÁLYOZÁS RENDJE ÉS FORMÁJA

Osztályozható a tanuló, ha középfokú oktatás esetén az igazolt és igazolatlan hiányzásai nem haladhatják meg – az alapfokú művészetoktatás kivételével – az évi 250 órát.

Az osztályozás az adott tanév tantárgyi követelményeinek való megfelelés alapján, ill. eredményes tantárgyi osztályozó vizsga alapján történik.

Indokolt huzamos hiányzás esetén - amennyiben a tanuló nem tud legalább elégséges szinten bekapcsolódni a folyamatos munkába, „felmérő” dolgozat írására, illetőleg osztályozó vizsgára kötelezhető, legkésőbb a pótvizsga időszakára.

A tanuló, ha az egyes tantárgyak éves óraszámának 30%-át – szakmai gyakorlat esetén 20%-át – meghaladóan mulasztott, a nevelőtestület döntése értelmében osztályozóvizsga letételével folytathatja a tanulmányait vagy évfolyamisméltléssel.

Az érdemjegyek bejegyzése az írásbeli témazárók, teljesítmény mérések esetén piros, bekarikázott, az egyéb érdemjegyek esetén más színű tintával történik.

A félévi, illetve tanév végi beszámolókat érdemjegyét a jegyzőkönyvek alapján a szaktanárok vagy az osztályfőnökök rögzítik a naplóban piros színnel, négyzetbe foglalva.

Az a tanuló, aki a tantervi követelményeket a tanév végéig nem teljesítette (elégtelen osztályzatot kapott), és a nevelőtestület javítóvizsgára utalta, a bizonyítvány kézhez vételével egy időben tájékoztatást kap a javító-pótló vizsga időpontjáról, helyéről, a tantárgyi követelményekről és a jogorvoslat lehetőségéről.

A független vizsgabizottság előtti vizsgáztatás kérelmét a bizonyítvány átvételét követő 15 napon belül az igazgatóhoz kell benyújtani. A határidő elmulasztása jogvesztő.

1.4.5 AZ OSZTÁLYZATOK, ÉRDEMJEK SZEREPE ÉS MEGÁLLAPÍTÁSUK MÓDJA

A bizonyítványban szereplő tantárgyi osztályzatok összefoglaló képet adnak a tanuló adott tanévben nyújtott összteljesítményéről, tájékoztatva a szülőket, pedagógusokat, minősíti a tanulókat.

A tantárgyi osztályzatokat a tanuló évközi (ellenőrzőbe és naplóba beírt) érdemjegyei, vagy az osztályozó vizsga (különbözeti vizsga, javítóvizsga) eredményei alapján kell kialakítani a közoktatási törvényben leírtak szerint.

A tanév végi osztályzat tanúsítja tehát, hogy a tanuló

- az adott évfolyam követelményeit milyen mértékben teljesítette;
- ismeretei mennyire elegendőek a következő évfolyam elvégzéséhez, vagy a záróvizsgára bocsátáshoz.

A tanulók év végi osztályzatait a nevelőtestület áttekinti, dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Vitás esetekben (ha a tanuló év végi osztályzata jelentősen eltér az év közben tapasztalt előmeneteltől) a nevelőtestület felkéri az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást döntésének okairól, indokolt esetben változtassa meg döntését.

Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, de a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az év végi osztályzatot az évközi eredmények alapján a tanuló javára módosíthatja.

Vizsgán kapott osztályzatot a nevelőtestület nem változtathatja meg.

1.4.6 AZ ÉRDEMJEGEK, OSZTÁLYZATOK ÉRTELMEZÉSE

Ellenőrzéskor a tanuló teljesítményét ötfokozatú skálán értékeljük. Tört osztályzatokat nem alkalmazunk.

Érdemjegy	Érdemjegyet kapja, aki...
jeles (5)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz, ▪ a tananyagot ismeri, érti, tudja alkalmazni, ▪ a tantárgy szaknyelvét használja, szabatosan fogalmaz.
jó (4)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ a tantervi követelményeknek megbízhatóan, kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget.
közepes (3)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ a tantervi követelményeknek pontatlanul tesz eleget, ▪ gyakran szorul a számonkérés során tanári segítségre.
elégséges (2)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ a tantervi követelményekből a továbbhaladáshoz csak a szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik, ▪ önálló feladatvégzésre nem képes.
elégtelen (1)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ a tantervi minimumot sem teljesíti, ennek eleget tenni a tanári útmutatás segítségével sem képes, ▪ érdemjegyei számtani átlaga (súlyozottan) nem éri el az 1,75-öt.

1.5 A TANULÓ MAGATARTÁSA, SZORGALMA ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI ÉS FORMÁJA.

1.5.1 A MAGATARTÁS ÉS A SZORGALOM MINŐSÍTÉSE

A magatartás és szorgalom minősítésére félévkor és a tanév végén az osztályfőnök tesz javaslatot az osztályban tanító, oktató- és nevelőmunkát végző pedagógusok közösségének, előzőleg megismerve és kikérve az osztálytársak véleményét.

Egyéni elbírálással az osztályfőnök javaslatára többségi szavazással dönt az osztályozó értekezlet. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye a meghatározó.

A magatartás minősítése lehet:	A szorgalom minősítése lehet:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ példás (5), ▪ jó (4), ▪ változó (3), ▪ rossz (2). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ példás (5), ▪ jó (4), ▪ változó (3), ▪ hanyag (2).

1.5.2 A MAGATARTÁS ELBÍRÁLÁSA

A magatartás minősítése az életkori sajátosságokhoz igazodva fejezze ki

- a tanuló közösséghez, és annak egyes tagjaihoz való viszonyát, felelősségérzetét, önállóságát,
- a közösség érdekében végzett tevékenységét,

- viselkedését és hangnemét, tudatosságát a viselkedéssel kapcsolatos normák kialakításában és annak betartásában,
- a személy és a környezet higiéniájáért végzett munkáját,
- a házirend szabályainak betartását,
- a kapott jutalmazásokat és büntetéseket.

Minősítés	Minősítést kapja, aki...
példás (5)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ az iskolában, a főtárgyi órákon, zenekari próbákon, előadásokon és szakmai gyakorlatokon fegyelmezetten, kulturáltan viselkedik ▪ kötelességeit példamutatóan teljesíti, ▪ kezdeményező, többletmunkájával társai közül kiválik, ▪ a közösségi feladatok vállalásában és végrehajtásában odaadó, lelkiismeretes és ezzel társaira is kedvező hatással van, ▪ véleményformálásában meggondolt, megbízható, ▪ öltözködése, külseje, beszéde kulturált, ▪ környezetét óvja, ▪ az iskolai házirendet megtartja, fegyelmi büntetése, elégtelen osztályzata nincs, igazolatlanul nem hiányzik.
jó (4)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ az iskolában, a főtárgyi órákon, zenekari próbákon, előadásokon és szakmai gyakorlatokon fegyelmezetten, kulturáltan viselkedik, ▪ szervezőképessége, önállósága kisebb, mint a példás társaié, de kötelességeit mindig maradéktalanul teljesíti, ▪ közösségi feladatokat vállal, és a rábízott munkát jól elvégzi, ▪ tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben őszinte, tisztelettudó, ▪ öltözködése, személyi higiéniája, magatartása ellen jelentős kifogás nem merül fel, ▪ legmagasabb fegyelmi büntetése osztályfőnöki figyelmeztetés, ▪ igazolatlanul legfeljebb 1-3 órát hiányzik.
változó (3)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ az iskolában, a főtárgyi órákon, zenekari próbákon, előadásokon és szakmai gyakorlatokon való viselkedésével szemben kifogások merülnek fel, magatartása többször is kifogásolható, indulatait nem mindig tudja fékezni, ▪ közösségi feladatokat nem szívesen vállal, azok teljesítésében nem gondos és kitartó, ▪ a házirendet csak ismételt figyelmeztetésre tartja be, ▪ rendszerete ingadozó, ▪ társaival, felnőttekkel szemben viselkedése, hangneme, beszédének kulturáltsága gyakran kifogásolható, ▪ önfegyelme gyenge, ▪ legmagasabb fegyelmi büntetése osztályfőnöki intés, ▪ igazolatlan hiányzása 4-10 óra.
rossz (2)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ az iskolában, a főtárgyi órákon, zenekari próbákon, előadásokon és szakmai gyakorlatokon való viselkedésével szemben súlyos kifogások merülnek fel, kötelességeit tartósan elhanyagolja, ▪ kivonja magát a közösségi feladatokból, rossz hatással van a társaira, munkájuk eredményességét gátolja, rossz példát mutat, bomlasztja a közösséget, ▪ tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben nem őszinte, tiszteletlen, esetenként durva, ▪ környezetét rongálja, rendetlen, ▪ fegyelmi büntetése igazgatói-, nevelőtestületi fegyelmező intézkedés, ▪ 10 fölötti igazolatlan órája van.

1.5.3 A SZORGALOM ELBÍRÁLÁSA

A szorgalmi fokozat az egyéni képességeket és a körülményeket mérlegelve fejezze ki a

- tanulmányi munkához való viszonyt, kötelességtudatot,
- rendszerességet, kitartást,
- pontosságot, igényességet
- iskolai és iskolán kívüli többletmunkát,
- kiemelkedő teljesítményt (versenyek, tanfolyamok, tanulmányi-, sport- és kulturális tevékenységek, vizsgák stb.)

Minősítés	Minősítést kapja, aki...
példás (5)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tehetsége, legjobb tudása szerint tesz eleget a tantervben meghatározott tanulmányi követelményeknek, ▪ az órákon, zenekari próbákon, előadásokon, gyakorlati foglalkozásokon aktív, kezdeményező, maximálisan és rendszeresen felkészült, ▪ tanulmányi eredményeit megtartja, vagy javítja, ▪ felszerelése hiánytalan és kifogástalan, ▪ munkafegyelme példamutató, ▪ önként többletmunkát is vállal, ▪ az iskolai tanulmányi munkán kívül részt vesz pályázatokon, versenyeken, és/vagy képességeinek hiányát szorgalmával sikeresen tudja pótolni.
jó (4)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ folyamatos, egyenletes munkával tesz eleget a tantervben meghatározott tanulmányi követelményeknek, ▪ az elért tanulmányi eredményei képességeinek megfelelőek, jegyei is ezt tükrözik, ▪ a tanórán, gyakorlati foglalkozásokon figyel és aktív, de irányítást igényel, ▪ házi feladatait elvégzi, az órákra rendszeresen készül, ▪ megbízhatóan dolgozik, vállalt kötelességeit elvégzi, ▪ munkafegyelme jó, felszerelése rendes, ▪ tanulmányi eredményét megtartja, ▪ munkavégzésben pontos, munkái szépek, ▪ az iskolai rendezvényeken részt vesz, ▪ elégtelen osztályzata nincs.
változó (3)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ teljesítménye hullámzó, ingadozó, ▪ tanulmányi munkája több tantárgyból kifogásolható, ▪ iskolai és egyéb kötelességeit csak ellenőrzés mellett végzi el, ▪ órákon, foglalkozásokon csak felszólításra dolgozik, egyébként passzív, ▪ képességei alatti teljesítményt nyújt, ▪ házi feladatait nem végzi el, ▪ felszerelése gyakran otthon marad és állapota kifogásolható, ▪ figyelmetlen, pontatlan, munkafegyelme kifogásolható, nem kitartó, ▪ legfeljebb egy tantárgyból elégtelen osztályzata van.
hanyag (2)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ képességeihez és körülményeihez mérten elfogadhatatlanul keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, és/vagy tanulmányi eredményénél nagymértvű visszaesés tapasztalható, ▪ kötelességét gyakran elmulasztja, munkájában megbízhatatlan, ▪ tanórákra nem készül, ▪ felszereléseit nem tartja rendben, gyakran otthon hagyja, ▪ munkáinak külalakja nem elfogadható, ▪ pontosságra nem törekszik és érdeklődést nem mutat, ▪ elégtelen osztályzatai vannak.

1.6 AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

Házi feladat a tananyag feldolgozásának menetében minden olyan feladat, amelyet a tanítási időn kívül otthon, vagy kollégiumban egyéni munkával végeznek a tanulók.

Az oktatási folyamat megtervezésénél az új ismeretek közvetítése, elsődleges rögzítése és alkalmazása a tanítási órákon kell, hogy megvalósuljon. Az ismeretek megszilárdítása, emlékezetbe vésése, valamint további gyakorlása a tanulók otthoni feladata.

Az egyes házi feladatok olyan jellegűek is lehetnek, amelyek nem a megtanult ismeretekhez kapcsolódnak, hanem a következő órán elvégzendő munkát készítik elő, anyaggyűjtéssel, megfigyeléssel, vagy amelyek során valamely terjedelmes anyagrésznek önálló, gyakran alkotó jellegű feldolgozását megszabott határidővel kérik számon. Ilyen lehet a házi olvasmányok feldolgozása, házi dolgozatok készítése, mérési adatok jegyzőkönyvben történő feldolgozása, a mérési adatok kiértékelése.

A nagyobb volumenű házi feladatok kiadását az osztályban tanító tanárok az osztályfőnök közreműködésével kötelesek egyeztetni, elkerülve a tanulók túlterhelését az egyes tantárgyak rendszeres tanulásának háttérbe szorítását.

A házi feladatok lehetnek egyénre szabottak, a tanulók képességeinek megfelelő, így biztosítható a differenciált foglalkoztatás, a képességek és készségek jobb hatásfokú fejlesztése.

A házi feladatok eredményes megoldásának a megfelelő tárgyi tudáson kívül az a feltétele, hogy a tanulók jól szervezzék meg otthoni munkájukat, ismerjék és alkalmazzák a tanulásnak, a feladatok megoldásának helyes módszereit. Ezért a tanár feladata a tanulás módszertan ismertetése, a kiadott házi feladatok megoldásának ellenőrzése, illetve visszajelzés kérése a házi feladatok megoldásához szükséges időigényről.

A rendszeres házi feladatok kiadásánál a megoldáshoz szükséges időt úgy célszerű kiválasztani, hogy közepes képességű tanuló is 30 perc alatt meg tudja oldani.

A házi feladatok kiadásánál figyelembe kell venni a tanulók másnapi órarendjét, az egyes tantárgyakból az otthoni terhelésüket. Az időigényesebb házi feladatok beadási határidejét egyeztetni kell a más tantárgyakat oktató tanárokkal, hogy a tanulói túlterheltséget elkerüljék.

A házi feladatok kiválasztásánál a házi feladat nem lehet büntető jellegű, valamint motivációs hatással rendelkezzen, továbbfejlesztő szerepet töltsön be, és gondolkodásra késztesen.

1.7 MODULTANTÁRGYAK ALKALMAZÁSÁNÁL AZ EGYES MODULOK ÉRTÉKELÉSÉNEK, MINŐSÍTÉSÉNEK ÉS BESZÁMÍTÁSÁNAK ELVEI

A modultárgyak olyan kis óraszámú, amelyek többnyire csak integrált formában létezhetnek a gyakorlatban.

Modultárgy	Értékelés és beszámítás elve
Bevezetés a filozófiába	A tárgyakat heti két órában a félévek között megosztva tanítjuk, az első félévben a bevezetés a filozófiába, a második félévben az emberismeret és etika tantárgyat. Tanítását filozófia tanár végzi, a tanév végi bizonyítványba mindkét tárgy értékelése bekerül.
Emberismeret és etika	
Társadalomismeret	A tárgy gazdasági és pénzügyi ismereteket felölelő része külön blokkosítva kerül elsajátításra, legalább főiskolai végzettségű gazdasági-pénzügyi szakember irányításával. Az értékelés alapja az órán való részvétel, a minősítés

	<p>részt vett.</p> <p>A tárgy alkalmazott jogi ismereteket felölelő részét jogi végzettségű szakember irányításával sajátítják el a diákok. Az értékelés alapja az órán való részvétel, a minősítés részt vett.</p> <p>A tárgy társadalmi berendezkedés ismereteket felölelő részét a történelem tantárgyba integrálva történelem szakos tanár irányítása mellett tanulják a diákok, a minősítés alapja a számonkérés jellegének megfelelő érdemjegy, amely az érdemjegyre vonatkozó súlyozással számít bele a történelem tantárgy félévi, illetve tanév végi eredményébe.</p>
Tánc és dráma	A tárgy tantervi követelményeit diákjaink drámapedagógus irányítása mellett sajátítják el. Az értékelés alapja az órán való részvétel, a minősítés részt vett.
Mozgókép és médiaismeret	Külön tantárgyként jelenik meg a helyi tantervben mozgókép és médiaismeret tanár vezetésével. A minősítés alapja a számonkérés jellegének megfelelő érdemjegy.

1.8 A TANULMÁNYOKAT ZÁRÓ ILLETVE A TANULMÁNYOK FOLYTATÁSÁHOZ SZÜKSÉGES KÖZPONTI VIZSGÁK ÉS SZABÁLYOZÁSUK

1.8.1 AZ ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.8.1.1 AZ ÉRETTSÉGI VIZSGA SZABÁLYOZÁSA

Az érettségi vizsga állami vizsga. Az érettségi vizsga eljárási rendjét a 9. sz. mellékletben található 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet szabályozza.

Az érettségi vizsgát országosan egységes vizsgakövetelmények szerint kell megtartani.

1.8.1.2 AZ ÉRETTSÉGI VIZSGA TANTÁRGYAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYEI

Az érettségi vizsga részletes központi vizsgakövetelményeit a 40/2002. (V. 24.) OM rendelet, az iskola pedagógiai programjában szereplő tantárgyak vonatkozásában a 10. sz. melléklet tartalmazza az alábbi táblázat alapján:

Tantárgy részletes vizsgakövetelmény	Melléklet száma	Tantárgy vizsgaleírása	Melléklet száma
Ábrázoló- és művészeti geometria	<u>10/1a</u>	Ábrázoló- és művészeti geometria	<u>10/1b</u>
Angol nyelv	<u>10/2a</u>	Angol nyelv	<u>10/2b</u>
Biológia	<u>10/3a</u>	Biológia	<u>10/3b</u>
Dráma	<u>10/4a</u>	Dráma	<u>10/4b</u>
Élő idegen nyelv	<u>10/5a</u>	Élő idegen nyelv	<u>10/5b</u>
Emberismeret és etika	<u>10/6a</u>	Emberismeret és etika	<u>10/6b</u>
Ének-zene	<u>10/7a</u>	Ének-zene	<u>10/7b</u>
Filozófia	<u>10/8a</u>	Filozófia	<u>10/8b</u>
Fizika	<u>10/9a</u>	Fizika	<u>10/9b</u>
Földrajz	<u>10/10a</u>	Földrajz	<u>10/10b</u>
Gazdasági ismeretek	<u>10/11a</u>	Gazdasági ismeretek	<u>10/11b</u>
Informatika	<u>10/12a</u>	Informatika	<u>10/12b</u>
Informatikai alapismeretek	<u>10/13a</u>	Informatikai alapismeretek	<u>10/13b</u>
Kémia	<u>10/14a</u>	Kémia	<u>10/14b</u>
Magyar nyelv és irodalom	<u>10/15a</u>	Magyar nyelv és irodalom	<u>10/15b</u>
Matematika	<u>10/16a</u>	Matematika	<u>10/16b</u>
Mozgóképkultúra és médiaismeret	<u>10/17a</u>	Mozgóképkultúra és médiaismeret	<u>10/17b</u>
Művészettörténet	<u>10/18a</u>	Művészettörténet	<u>10/18b</u>
Német nemzetiségi népismeret	<u>10/19a</u>	Német nemzetiségi népismeret	<u>10/19b</u>
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	<u>10/20a</u>	Német nemzetiségi nyelv és irodalom	<u>10/20b</u>
Német nemzetiségi nyelv	<u>10/21a</u>	Német nemzetiségi nyelv	<u>10/21b</u>

Német nyelv	<u>10/22a</u>	Német nyelv	<u>10/22b</u>
Népművészet	<u>10/23a</u>	Népművészet	<u>10/23b</u>
Rajz és vizuális kultúra	<u>10/24a</u>	Rajz és vizuális kultúra	<u>10/24b</u>
Társadalomismeret	<u>10/25a</u>	Társadalomismeret	<u>10/25b</u>
Testnevelés	<u>10/26a</u>	Testnevelés	<u>10/26b</u>
Történelem	<u>10/27a</u>	Történelem	<u>10/27b</u>

1.8.1.3 AZ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAKRA TÖRTÉNŐ FELKÉSZÍTÉSI SZINT MEGVÁLASZTÁSÁNAK MÓDJA ÉS ELVEI

A létszám keretek engedte határig a tanulók szabadon választhatnak, hogy az érettségi vizsga tanéve előtti tanévtől, mely tantárgyakban szeretnék elmélyíteni tudásukat, mely képességeiket szeretnék elsősorban fejleszteni.

Az érettségi vizsga kötelezően – közép- vagy emelt szinten – 5 vizsgatárgyból áll: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, egy választott idegen nyelv és egy kötelező szabadon választható tárgy (lehet a második idegen nyelv is).

Az iskola a kötelező érettségi tárgyakból biztosítja mind a közép, mind az emelt szintű felkészítést.

A kötelező érettségi tárgyakon kívül további, legalább két tantárgyból emelt szinten, és legalább három tantárgyból középszinten kell érettségi felkészítést biztosítani.

A középszintű felkészítés feltétele, hogy az iskolának középszintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén legalább százharmincyolc órát, emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén pedig legalább kettőszázhetvenhat órát a felkészítésre helyi tantervében biztosítania kell.

Tantárgy	A felkészítés szintje			
	Közép		Emelt	
	Évfolyam óraszám			
Magyar nyelv és irodalom*	-	-	2	2
Matematika*	-	-	2	2
Történelem*	-	-	2	2
Idegen nyelv (angol, német)**	-	-	2	2
Informatika*	-	-	2	2
Művészettörténet***	2	2	2	2
Biológia	2	2		
Földrajz	2	2		
Mozgóké- és médiaismeret	2	2		

* A középszintű felkészítés a kötelező órák terhére, az óratervben rögzített időbeosztással történik, a tantárgy helyi tanterve figyelembe veszi a középszintű érettségi vizsgakövetelményeket.

** A középszintű felkészítést az alapórák biztosítják, emelt szintű felkészítés szakközépiskolai képzésnél biztosítunk, gimnáziumban a kötelezően szabadon tervezhető idegen nyelvi órával együtt biztosított.

*** A gimnáziumi képzés esetén csak a középszintű felkészítés választható.

Az érettségi előkészítőkre – melyek közép és emelt szintű érettségire készítenek fel – jelentkezni kell.

A kötelező érettségi tantárgyak érettségi előkészítőit jelentkező esetén elindítjuk, míg a nem kötelező érettségi tantárgyak esetén az indítás feltétele legalább nyolc jelentkező.

Amennyiben bármelyik nem kötelező érettségi tárgyat többen választják, mint akik számára ezt az iskola személyi és tárgyi feltételei lehetővé teszik, a tanulmányi eredmények alapján döntünk a felvételről.

1.8.2 SZAKMAI VIZSGA

A szakképzési törvény a szakmai vizsga szervezését a feladat ellátásához szükséges információval és feltételekkel rendelkező szakképzést folytató intézmény feladatává teszi.

Az iskola szakmai vizsgát a 11. sz. mellékletben található a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről szóló 20/2007. (V. 21.) SZMM rendelet alapján szervez, az adott évfolyam megkezdésekor hatályos 12. sz. mellékletben szereplő szakmai és vizsgakövetelmények alapján.

Festő (díszítőfestő)		Grafikus (Alkalmazott grafikus)	
Kezdés éve	Melléklet száma	Kezdés éve	Melléklet száma
2004	<u>12/1f</u>	2004	<u>12/1g</u>
2005	<u>12/2f</u>	2005	
2006	<u>12/3f</u>	2006	<u>12/2g</u>
2007		2007	
2008		2008	
2009	12/4f	2009	12/3g

1.8.3 MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA

1.8.3.1 MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI A 2010/2011-ES TANÉVET MEGELŐZŐEN BEISKOLÁZOTTAKRA KIFUTÓ RENDSZERBEN

1.8.3.1.1 MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

Az alapfokú művészetoktatási intézményben művészeti alapvizsgát kell szervezni, illetve művészeti záróvizsga szervezhető.

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett. Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Az alapvizsga és záróvizsga követelményeket, vizsgafeladatokat – valamennyi vizsgatantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni.

Az alapvizsgán és záróvizsgán a szakmai követelményeknek megfelelő szint kérhető számon.

Az alapvizsga és záróvizsga vizsgafeladatokat a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbíráható legyen a tanuló felkészültsége és tudása.

Az alapvizsga és záróvizsga feladatokat a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá, amennyiben az nem felel meg a követelményeknek, átdolgoztathatja.

A művészeti alapvizsgát és a záróvizsgát a tanév rendjében meghatározott időpontban kell megszervezni. A vizsga időpontját az iskola munkaterve tartalmazza. A vizsgára jelentkezés határideje február 15.

A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt az iskola belső vizsgáira vonatkozó szabályok szerint kell tenni. A bizottság tagjait és elnökét az intézmény igazgatója bízza meg.

1.8.3.1.2 MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA TÁRGYAI ÉS KÖVETELMÉNYRENDSZERE

A művészeti alapvizsga tárgyai és követelményrendszere megegyezik az adott tanszak utolsó alapfokú évfolyamának vizsgatárgyaival és követelményrendszerével.

A művészeti záróvizsga tárgyi és követelményrendszere megegyezik az adott tanszak utolsó továbbképző évfolyamának vizsgatárgyaival és követelményrendszerével.

1.8.3.1.3 AZ ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA MINŐSÍTÉSE

A megadott általános értékelési szempontok figyelembevételével az alapfokú művészetoktatási intézmény részletes értékelési szempontsót, illetve útmutatót készít.

A tanuló teljesítményét az alapvizsgán és a záróvizsgán vizsgatantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsgatantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a gyakorlati tantárgyból kapott osztályzata a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsgatantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

1.8.3.2 MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI A 2010/2011-ES TANÉVTŐL BEISKOLÁZOTTAKRA, FELMENŐ RENDSZERBEN

1.8.3.2.1 ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.8.3.2.1.1 A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGÁRA ÉS ZÁRÓVIZSGÁRA BOCSÁTÁS FELTÉTELEI

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

1.8.3.2.1.2 A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI, FELADATAI MEGHATÁROZÁSÁNAK MÓDJA:

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsga tantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

1.8.3.2.1.3 A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA VIZSGA TANTÁRGYAK

1.8.3.2.1.3.1 ALAPVIZSGA TANTÁRGYAI

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1.8.3.2.1.3.1.1 ÍRÁSBELI VIZSGA TANTÁRGYA

Hangszeres tanszakok: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zenetörténet–zeneirodalom.

Hangszeres tanszakok főtárgy „B” tagozat: szolfézs.

1.8.3.2.1.3.1.2 SZÓBELI VIZSGA TANTÁRGYA:

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zenetörténet–zeneirodalom.

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs.

1.8.3.2.1.3.1.3 GYAKORLATI VIZSGA TANTÁRGYA

Hangszeres tanszakok („A” és „B” tagozat): főtárgy.

1.8.3.2.1.3.2 ZÁRÓVIZSGA TANTÁRGYAI

A záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. A záróvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1.8.3.2.1.3.2.1 ÍRÁSBELI VIZSGA TANTÁRGYAI

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zenetörténet–zeneirodalom
Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

1.8.3.2.1.3.2.2 SZÓBELI VIZSGA TANTÁRGYAI

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zenetörténet–zeneirodalom
Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs

1.8.3.2.1.3.2.3 GYAKORLATI VIZSGA TANTÁRGYAI

Hangszeres tanszakok „A” és „B” tagozat: főtárgy

1.8.3.2.2 A VIZSGÁK IDEJE

Hangszeres főtárgyak:

Gyakorlati vizsga:

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti tantárgyak

„A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

1.8.3.2.3 ELŐREHOZOTT VIZSGA

Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.

Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

1.8.3.2.4 A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA EGYES RÉSZEI ALÓLI FELMENTÉS

Mentesül az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával vagy záróvizsgával, akkor az adott tantárgykból a vizsga alól – a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére – felmentés adható.

1.8.3.2.5 A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA MINŐSÍTÉSE

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Az előrehozott művészeti alapvizsga vagy záróvizsga eredményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgykból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

1.9 ALKALMAZOTT KÖZPONTI PROGRAMOK

Az egyes képzések tantárgyi követelményeit az oktatásért felelős minisztérium által kiadott kerettantervek alkalmazásával valósítjuk meg, figyelembe véve az érettségi, a művészeti alap- és záróvizsga követelményeket, illetve az egyes tantárgyak tartalmában megjelenő helyi lehetőségeket.

A központi programok alkalmazása:	
Gimnáziumi képzés	A kerettantervek alkalmazásánál a szabad időkeret terhére (20%) meghatározott feladatokat, gyakoroltatást végzünk, illetve egyes tantárgyak esetén kiegészítésként kiemelt témákat dolgozunk fel.
Szakközépiskolai képzés	A szakközépiskolai kerettantervet alkalmazzuk, amelynek kiegészítésére a rendelkezésre álló szűkebb órakeret következtében nincs mód.
Alapfokú művészetoktatás	A kerettanterveket kiegészítés nélkül alkalmazzuk.

1.9.1 KIEGÉSZÍTÉSI LEHETŐSÉGEK ÉS HELYI SAJÁTOSÁGOK EGYES TANTÁRGYAK ESETÉN

Magyar nyelv és irodalom	
Szabad időkeret felhasználása	Helyi hagyományok a tárgy tanításában
<ul style="list-style-type: none"> ▪ helyesírási gyakorlatok; ▪ leíró nyelvtani fogalmak gyakorlata; ▪ kötelező olvasmányok körének bővítése; ▪ összefoglaló ismétlések 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reguly Antal munkássága; ▪ Reguly Antal Múzeum és Népművészeti Alkotóház; ▪ Reguly Antal Műemlék Könyvtár, nyelvrokonság; ▪ gyakorló tanítás lehetősége
Történelem	
Szabad időkeret felhasználása	Helyi hagyományok a tárgy tanításában
<ul style="list-style-type: none"> ▪ fogalombővítés; ▪ évszámok gyakorlata; ▪ források megismerése; ▪ III. Béla korának részletes megismerése; ▪ a XVI-XVII. századi források megismerése; ▪ a nagy francia forradalom fordulópontjainak pontos megjelölése; ▪ az első világháborút lezáró békék bővebb ismertetése; ▪ a személyi kultusz; ▪ a náciizmus elmélete és gyakorlata; ▪ a 45 utáni magyarországi események 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ III. Béla korának részletes megismerése (iskolánk névadója); ▪ a névadóhoz kapcsolódó tárgyi emlékek megtekintése; ▪ Csesznek, középkori várépítészeti; ▪ középkori Ciszterci Apátság romjai;
Bevezetés a filozófiába, Etika	
Szabad időkeret felhasználása	Helyi hagyományok a tárgy tanításában
<ul style="list-style-type: none"> ▪ tizenkettedik évfolyam az etikatörténetileg kiemelkedő filozófusokra nagyobb hangsúlyt helyezünk (szofisták, Szókratész, Platon, Machiavelli, Pál apostol, Marx) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reguly Antal Műemlék Könyvtár, filozófiai kutatási lehetőség

Német nyelv	
Szabad időkeret felhasználása	Helyi hagyományok a tárgy tanításában
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a kommunikációs készség fejlesztése; ▪ képleírás gyakorlata; ▪ szituációk gyakorlása; ▪ szövegértés gyakorlata hallás után; ▪ írott szöveg megértésének gyakorlása; ▪ fordítási készség javítása német nyelvről 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lakóhelyünk és közvetlen környékének természeti, történelmi és kulturális nevezetességei. Zirc történelme, az apátság, a ciszterci rend, múzeumok, Reguly Antal, arborétum, Csesznek, Bakonybél; ▪ gyakorló tanítás lehetősége
Angol nyelv	
Szabad időkeret felhasználása	Helyi hagyományok a tárgy tanításában
<ul style="list-style-type: none"> ▪ helyesírási gyakorlatok; ▪ az igeidők rendszerének áttekintése és gyakorlása; ▪ a szenvedő szerkezetek gyakorlása; ▪ beszédhelyzetek gyakorlása 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lakóhelyünk és közvetlen környékének természeti, történelmi és kulturális nevezetességei. Zirc történelme, az apátság, a ciszterci rend, múzeumok, Reguly Antal, arborétum, Csesznek, Bakonybél
Matematika	
Szabad időkeret felhasználása	Helyi hagyományok a tárgy tanításában
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pitagorasz-tétel; ▪ elsőfokú egyenletek és egyenletrendszerek; ▪ másodfokú egyenletek és egyenletrendszerek ▪ exponenciális és logaritmikusság; ▪ koordináta geometria gyakorlása; ▪ sorozatok 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ gyakorló tanítás lehetősége, együttműködve a Pannon Egyetemmel;

Biológia	
Szabad időkeret felhasználása	Helyi hagyományok a tárgy tanításában
<ul style="list-style-type: none"> ▪ védett állatok és növények; ▪ genetikai példák gyakorlása; ▪ növényhatározási gyakorlat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ látogatás a Bakonyi Természettudományi Múzeumban; ▪ növénytársulások a Bakonyban; ▪ zirci Arborétum; ▪ természetvédelmi területek a Bakonyban
Kémia	
Szabad időkeret felhasználása	Helyi hagyományok a tárgy tanításában
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a periódusos rendszer atomszerkezeti értelmezése; ▪ oldatok készítése, oldhatóság hőmérsékletfüggése (mérőkísérlet); ▪ ozmózis fogalma és gyakorlati jelentősége; ▪ gázok moláris térfogatának meghatározása méréssel; ▪ diszperz rendszerek. Kolloidok fogalma, tulajdonságai, stabilitása; ▪ sav koncentrációjának meghatározása térfogatos elemzéssel (mérőkísérlet); ▪ sók hidrolízise; ▪ a redoxi reakciók iránya; ▪ elektromos vezetés oldatokban, elektrolitos disszociáció; ▪ kémiai képletek, reakcióegyenletek és sztöchiometriai számítások gyakorlása; ▪ az alkánmolekulák térbeli szerkezete, konformációja; ▪ benzolhomológok; ▪ többgyűrűs aromás szénhidrogének és rákkeltő hatásuk; ▪ a fenolok; ▪ az éterek; ▪ többértékű karbonsavak; ▪ száradó olajok, az olajfestés; ▪ telítetlen észterek; ▪ alkaloidok; ▪ a papír- és műanyag hulladék újrahasznosítása, szelektív hulladékgyűjtés 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jól felszerelt kémiai laboratórium; ▪ kapcsolat a Pannon Egyetemmel
Földünk és környezetünk	
Szabad időkeret felhasználása	Helyi hagyományok a tárgy tanításában
<ul style="list-style-type: none"> ▪ térképészeti ismertek gyakorlása; ▪ a helyi és zónaidő számításának gyakorlása; ▪ árvízvédelem; ▪ környezetvédelem (a megjelenő újságcikkek, hírek figyelemmel kísérése és megbeszélése); ▪ statisztikai évkönyvek használata; ▪ a világgazdaság jellemző folyamatai (statisztikai adatok, diagrammok összehasonlító elemzése); ▪ termelés, fogyasztás, kereskedelem (sajtó, TV figyelő, HVG, multinacionális cégek globalizáció); ▪ egy multinacionális vállalat vezetőjének a vállalat működéséről, környezet szennyezéséről) ▪ a tőzsde –BUDA-CASH – Brókerház értékpapír kereskedőjének előadása, látogatás a Brókerházban; ▪ globális környezeti problémák földrajzi vonatkozásai (nyersanyag és energiaválság, élelmiszer válság, urbanizáció, környezeti katasztrófák) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bakonyi Természettudományi Múzeum geológiai kiállítása; ▪ Reguly Antal Múzeum, földgömbök; ▪ kapcsolat a Pannon Egyetemmel; ▪ ABL-zirci festékető

A GIMNÁZIUMI KÉPZÉS HELYI TANTERVEI

1.10 ÉRTÉKELÉS ELVEI A GIMNÁZIUMI NAPPALI RENDSZERŰ OKTATÁSBAN

Az általános értékelési elveken túl a gimnáziumi nappali rendszerű képzésben az érdemjegyek számára, a tanév végi illetve félévi beszámoltatások tantárgyra vonatkozó kiegészítő szabályozások célja a tanulási-tanítási folyamat hatékonyságának növelése.

1.11 AZ ÉRDEMJEJGYEK SZÁMA

A félévenkénti érdemjegyek száma

- heti 1 vagy 2 órás tantárgyakból félévenként minimum 3-4 időarányosan elosztva;
- heti 3 vagy annál nagyobb óraszámú tantárgyaknál félévenként minimum 5-6 érdemjegy alapján osztályozható a tanuló;
- azoknál a tantárgyaknál, ahol írásbeli témazáró lehetséges a témazáró a heti órásszámmal megegyező, de legalább kettő a tanévben arányosan elosztva.
- a szóbeli feleletekre kapott osztályzatok száma legalább annyi évente, mint a heti órásszám.

1.11.1 SZÓBELI ÉS ÍRÁSBELI SZÁMONKÉRÉSRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

A szóbeli feleletet a tanár még ugyanazon a tanítási órán értékeli, az osztályzatot röviden indokolja.

Az ellenőrzés és értékelés folyamán csak azok az ismereteket kérhetők számon, amelyek az iskola helyi tantervében szerepelnek, és csak az abban megkövetelt alkalmazási szinten.

Az írásbeli dolgozatokat a tanár a házirendben szabályozott határidőn belül kijavítja és értékeli. A tanár hiányzásának vagy a tanítási órák esetleges elmaradásának halasztó hatálya van.

Az értékelt írásbeli dolgozatokat a tanuló minden esetben megtekintheti. A témazáró dolgozatokat a tanuló a szülő tájékoztatása céljából – dokumentált átadással – haza viheti, de azokat 8 munkanapon belül vissza kell hozni és a tanár köteles a javítóvizsga időszak végéig megőrizni.

A tanuló írásos munkái nem nyilvánosak, azokat harmadik személynek kiszolgáltatni csak a tanuló hozzájárulásával szabad.

1.11.2 A BESZÁMOLÓK TANTÁRGYAI ÉS IDŐPONTJAI

A tárgyi tudás elmélyítésére, valamint a további tanulmányi munka megalapozására, nem utolsó sorban az érettségi és felvételi vizsgakörnyezet szimulálására az iskola – a felnőttoktatás kivételével – tanév végi és félévi beszámolókat szervez, melyre a belső vizsgákra vonatkozó szabályokat alkalmazza.

A vizsgatárgyak és a vizsgák időpontjai:

Tantárgy	Évfolyam, osztály
1. idegen nyelv	9. évfolyam, tanév vége
matematika	10. évfolyam, tanév vége
történelem	10. évfolyam, tanév vége
1. idegen nyelv	11. évfolyam, félév
2. idegen nyelv	11. évfolyam, tanév vége
irodalom	11. évfolyam, tanév vége
magyar nyelv	11. évfolyam, tanév vége

1.12 A KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNY ÁLTAL BIZTOSÍTOTT FELHASZNÁLHATÓ ÓRAKERET ÉS A TANULÓ MAXIMÁLIS ÓRASZÁMA

A közoktatási törvény által biztosított felhasználható órakeret					
	9.	10.	11.	12.	13.
tanuló heti óraszám testnevelés nélkül Knt. 6. melléklet:	25	30	31	30	30
testnevelés Knt. 6. melléklet:	5	5	5	5	5
tanuló heti óraszám testneveléssel: Knt. 6. melléklet:	30	35	36	35	35
SNI tanulók heti pedagógiai célú habitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásainak száma Knt. 6. melléklet:	4	4	4	5	5
Osztályok engedélyezett heti időkerete Knt. 6. melléklet:	56	57	57	58	58

1.13 A NYELVI ELŐKÉSZÍTŐVEL INDULÓ ÁLTALÁNOS ÉS EMELT SZINTŰ NÉMET NYELVI KÉPZÉS

1.13.1 A NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A törvény előírja, hogy a kötelező tanórai foglalkozások 40 %-ában idegen nyelvi képzés folyjon, a fennmaradó időkeret 25%-át informatikai képzésre, a maradékot képességfejlesztésre kell fordítani. Az iskolának a 10-13. évfolyamon kell felkészíteni a tanulókat az emelt szintű érettségire. Előrehozott emelt szintű érettségi esetén lehetőséget kell biztosítani, hogy a tanuló a nyelvet szinten tartsa, vagy a felszabadult óraszámot a második idegen nyelvre fordítsa.

A nyelvi előkészítő évfolyam célja a használható nyelvtudás megszerzése intenzív keretek között, nem pedig az államilag elismert nyelvvizsgára történő felkészítés. Az emelt szintű érettségi (legalább 60%-os teljesítmény esetén) egyenértékű az államilag elismert középfokú nyelvvizsga bizonyítvánnyal.

1.13.2 A NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ ÉVFOLYAMON FOLYÓ IDEGENNYELV-OKTATÁS CÉLJAI

A nyelvi előkészítő évfolyam általános céljai:

- A középiskolát végző fiatalok közül minél többen magas szintű használható nyelvtudással hagyják el a közoktatást.
- A nyelvtanulásra és informatikára szánható év esélyteremtő és hátránykompenzáló hatással bír.

- Megfelelő alapot ad ahhoz, hogy a felsőoktatás a szaknyelvi képzés terévé váljon, és mindenki egyenlő eséllyel indulhasson a hazai és a nemzetközi munkaerőpiacon.

Közvetlen célok:

- A kilencedik évfolyamon az előkészítő osztályban a tanulók olyan használható nyelvtudáshoz jussanak, hogy a tanulmányaik végén sikerrel telessenek emelt szintű érettségi vizsgát a választott nyelvből.
- A tanulóknak kellő motiváció alakuljon ki a nyelv és s hozzá tartozó kultúra megismerésére.
- A tanulók váljanak képessé nyelvtudásuk fenntartására és továbbfejlesztésére, bekapcsolódásra a német nemzetiségi oktatásba.

1.13.3 AZ ELŐKÉSZÍTŐ ÉVFOLYAMON TÖRTÉNŐ IDEGEN NYELVI OKTATÁS MEGSZERVEZÉSE ÉS MEGVALÓSÍTÁSA

A nyelvi előkészítő évfolyamon a belépés szintje nem szabályozott, az A₁ szinttel rendelkező és azzal nem rendelkező tanulók közötti szintkülönbség kompenzálása a képzés első két-három hónapjának feladata, melyben a szaktanárra hárul a legtöbb feladat, aki megfelelő differenciált képzéssel éri el a kívánt célt.

A minimum kimeneteli szint a 9. évfolyam végén A₂⁺, a 13. évfolyamon B₂. A tizedik évfolyamtól a NAT alapelveinek megfelelően kialakított iskolai pedagógiai program szerint folytatódik a munka.

A szervezésnél figyelembe vett szempontok:

- a közoktatási törvényben meghatározott maximális osztálylétszám felénél ne legyen nagyobb a nyelvi csoport;
- lehetőleg több nyelvtanár vegyen részt a munkában. Legcélszerűbb beszédértés, beszédalképesség illetve olvasásértés és írás részre bontani a négy helyi alapképességnek megfelelően, két tanár közreműködésével;
- szükséges a nyelvtanárok felkészítése erre a feladatra akkreditált továbbképzés keretében.

1.13.4 A NYELVI ELŐKÉSZÍTŐVEL INDULÓ ÁLTALÁNOS ÉS EMELT NÉMET KÉPZÉS ÓRATERVE

Tantárgy	9.	10.	11.	12.	13.
Magyar nyelv és irodalom	3/111	3/111	4/148	4/148	4/128
Történelem		2/74	3/111	3/111	4/96
1. idegen nyelv	8/296	6/222*	7/259*	3/185*	3/160*
2. idegen nyelv	4/148*	4/148*	4/148*	3/111*	3/160*
Szabadon tervezhető 1. vagy 2. idegen nyelvre				2/74*	2/64*
Matematika	2/74	3/111	3/111	3/111	3/96
Informatika	4/148*	2/74*	1/37*	1/37*	
Filozófia és etika					2/64
Fizika		2/74	2/74	2/74	
Biológia és egészségtan			2/74	2/74	2/64
Kémia		2/74	2/74		
Földünk és környezetünk	2/74	2/74			
Ének-zene	1/37	1/37			

III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
Pedagógiai Program
2012

Rajz- és vizuális kultúra		1/37	1/37		
Testnevelés	3+2/111+74**	3+2/111+74**	3+2/111+74**	3+2/111+74**	3+2/111+74**
Osztályfőnöki óra	1/37	1/37	1/37	1/37	1/32
Mozgókép és médiaismeret				1/37	
Művészetek (mozgókép és médiaismeret)					1/32
Kötelező összesen:	28+2/1036+74	32+2/1184+74	33+2/1221+37	28+2/1036+74	28+2/1036+74
Szabadon választható				4/148***	4/128***
Összesen:	28+2/1036+74	32+2/1184+74	33+2/1221+37	32+2/1184+74	32+2/1184+74
Összesen csoportbontással:	44+2/1628+74	44+2/1628+74	45+2/1665+37	41+2/1517+74	41+2/1517+74

Tánc és dráma beépítve: osztályfőnöki, idegen nyelv, rajz- és vizuális kultúra, magyar nyelv és irodalom tantárgyakba.

Társadalomismeret beépítve: történelem, földrajz és osztályfőnöki tantárgyakba.

Az egyes tantárgyak részletes követelményeit és az évfolyamonkénti továbbhaladás feltételeit a 13. sz. melléklet tartalmazza.

* Az órákat csoportbontással tartjuk.

** A testnevelés órák 3 órája az órarendbe építve, a fennmaradó 2 óra pedig délutáni sportkör, tömegsport a Köznevelési Törvény szabályozása alapján

*** Az érettségi előkészítők több csoport kialakításával lehetségesek. A csoportok becsült száma évfolyamonként nyolc.

A szabadon tervezhető, de kötelező idegen nyelvi óraszám biztosítja az emelt szintű érettségire történő felkészítést idegen nyelvből.

További 3-3 órát biztosít a köznevelési törvény gyógytestnevelés tartására 16-16 fős csoportonként.

Az óratervben rögzített óraszámokat a köznevelési törvény biztosítja.

Az óratervben fel nem használt órakeret az egyéni felkészítést (SNI, tehetséggondozás), illetve az iskolai sportkör óráit valamint az esetlegesen induló német nemzetiségi csoport többlet óraszámát biztosítja.

Az egyes tantárgyak évfolyamonkénti követelményrendszerét és a továbbhaladás feltételeit a 13. sz. melléklet tartalmazza.

1.14 GIMNÁZIUMI FELNŐTTOKTATÁS

1.14.1 A GIMNÁZIUMI FELNŐTTOKTATÁS INDÍTÁSÁNAK FELTÉTELE ÉS MÓDJA

A gimnáziumi felnőttoktatás levelező tagozatos képzést jelent, melynek jellemzői:

- alacsonyabb óraszám, ami évfolyamonként heti 10 órát jelent kedd és csütörtök délutáni konzultációs órákkal;
- a tananyag jelentős részének önálló feldolgozása a javasolt tankönyvek és segédletek alapján;
- tandíjfizetési kötelezettség a 11. évfolyamtól;
- tanév végi osztályozó vizsga az évfolyam tantárgyaiból a belső vizsgák rendjére vonatkozó szabályok figyelembe vételével.

A képzésre jelentkezni kell legkésőbb augusztus 25-ig. A jelentkezési laphoz csatolni kell a tanuló általános iskolai bizonyítványát. Az indítás feltétele, hogy a képzésre jelentkezők létszáma elérje a költségvetési törvényben rögzített átlagos osztálylétszámot.

A levelező tagozat első tanítási napja a tanév első hetének első csütörtökje.

1.15 GIMNÁZIUMI FELNŐTTOKTATÁS ÓRATERVE

Tantárgy	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	1,5/55,5	1,5/55,5	1,5/55,5	1,5/24

III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
Pedagógiai Program
2012

Matematika	1/37	1,5/37	1/37	1/32
Fizika	1/37	0,5/18,5		
Kémia	1/37	0,5/18,5		
Földünk és környezetünk	0,5/18,5	1/37		
Biológia és egészségtan		0,5/18,5	1/37	1/37
Történelem	1/37	1/37	1/37	1/32
Művészeti ismeretek				0,5/18,5
Társadalomismeret				0,5/18,5
Informatika	1/37	0,5/55,5	1/37	0,5/16
Bevezetés a filozófiába /Emberismeret és etika				0,5/16
Idegen nyelv (angol vagy német)	3/111	3/111	2,5/92,5	2,5/80
Szabadon tervezhető			2/74	2/64
Összesen:	10/370	10/370	10/370	11/352

Az egyes tantárgyak évfolyamonkénti követelményrendszerét és a továbbhaladás feltételeit a 15. sz. melléklet tartalmazza.

2. A MŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLAI KÉPZÉS HELYI TANTERVE

2.1 A MŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLAI KÉPZÉS SAJÁTOSSÁGAI

A művészeti szakközépiskolai képzés párhuzamos oktatás keretében, öt évfolyamon díszítőfestő és alkalmazott grafikus szakon folyik. A közismereti oktatás a régi OKJ szerinti képzéseknél az első négy évfolyamon, az új OKJ szerinti képzéseknél a összes évfolyamon folyik.

A régi OKJ szerinti képzéseknél a 12. évfolyam végén a tanulók érettségi vizsgát tesznek, majd választásuk szerint tanulói jogviszonyukat tovább folytatva bekapcsolódnak a szakképző évfolyamba. Az utolsó évfolyam elvégzésének feltétele – a továbbhaladási feltételek teljesítése mellett – legkésőbb a tanév első félévének utolsó napjáig megszerzett érettségi bizonyítvány. Az új OKJ szerinti képzéseknél a 13. évfolyam végén érettségi vizsgát tesznek.

Szakmai vizsgát a 13. évfolyam végén, az érettségi után, az érettségi bizonyítvány birtokában tehetnek tanulóink.

2.2 ÉRTÉKELÉS ELVEI A MŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLAI KÉPZÉSBEN

Az általános értékelési elveken túl a művészeti szakközépiskolai képzésben az érdemjegyek számára, a tanév végi illetve félévi beszámoltatások tantárgyra vonatkozó kiegészítő szabályozások célja a tanulási-tanítási folyamat hatékonyságának növelése.

2.2.1 AZ ÉRDEMJEJEGYEK SZÁMA

A félévenkénti érdemjegyek száma a közismereti képzésnél és az elméleti szakmai tárgyaknál:

- heti 1 vagy 2 órás tantárgyakból félévenként minimum 3-4 időarányosan elosztva;
- heti 3 vagy annál nagyobb óraszámú tantárgyaknál félévenként minimum 5-6 érdemjegy alapján osztályozható a tanuló;
- azoknál a tantárgyaknál, ahol írásbeli témazáró lehetséges a témazáró a heti órásszámmal megegyező, de legalább kettő a tanévben arányosan elosztva;
- a szóbeli feleletekre kapott osztályzatok száma legalább annyi évente, mint a heti óraszám.

A félévenkénti érdemjegyek száma a gyakorlati szakmai tárgyaknál:

- szakmai gyakorlat esetén minimum 5-6 érdemjegy időarányosan elosztva;
- rajz- festés-mintázás tantárgy esetén a tanulók órai munkájának értékelésén túl, évente évfolyamonként legalább négy az aktuális témakört feldolgozó, az iskola épületében rendezett kiállítás értékelése.

2.2.2 SZÓBELI ÉS ÍRÁSBELI SZÁMONKÉRÉSRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

A szóbeli feleletet a tanár még ugyanazon a tanítási órán értékeli, az osztályzatot röviden indokolja.

Az ellenőrzés és értékelés folyamán csak azok az ismereteket kérhetők számon, amelyek az iskola helyi tantervében és a képzés szakmai programjában szerepelnek, és csak az abban megkövetelt alkalmazási szinten.

Az írásbeli dolgozatokat, rajzokat, festményeket, grafikákat a tanár a házirendben szabályozott határidőn belül kijavítja és értékeli. A tanár hiányzásának vagy a tanítási órák esetleges elmaradásának halasztó hatálya van

Az értékelt írásbeli dolgozatokat a tanuló minden esetben megtekintheti. A témazáró dolgozatokat, az elkészült és értékelt rajzokat, festményeket, grafikákat, szakmai anyagokat a tanuló a szülő tájékoztatása céljából – dokumentált átadással – haza viheti, de azokat 8 munkanapon belül vissza kell hozni és a tanár köteles a javítóvizsga időszak végéig megőrizni.

A tanuló írásos munkái nem nyilvánosak, azokat harmadik személynek kiszolgáltatni csak a tanuló hozzájárulásával szabad.

2.3 A BESZÁMOLÓK TANTÁRGYAI ÉS IDŐPONTJAI

A tárgyi tudás elmélyítésére, valamint a további tanulmányi munka megalapozására, nem utolsó sorban az érettségi és felvételi vizsgakörnyezet szimulálására az iskola tanév végi és félévi beszámolókat szervez, melyre a belső vizsgákra vonatkozó szabályokat alkalmazza.

A vizsgatárgyak és a vizsgák időpontjai:

Tantárgy	Évfolyam, osztály
idegen nyelv	9. évfolyam, tanév vége
matematika	10. évfolyam, tanév vége
történelem	10. évfolyam, tanév vége
idegen nyelv	11. évfolyam, félév
művészettörténet	11. évfolyam, tanév vége
irodalom	11. évfolyam, tanév vége
magyar nyelv	11. évfolyam, tanév vége

2.4 A KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNY ÉS A SZAKMAI KERETTANTERV ÁLTAL BIZTOSÍTOTT FELHASZNÁLHATÓ ÓRAKERET ÉS A TANULÓ MAXIMÁLIS ÓRASZÁMA

A művészeti szakközépiskolai oktatás párhuzamos képzés formájában valósul meg, azaz a tanulók együtt haladnak a közismereti és a szakmai tárgyak feldolgozásával.

A tárgyi tudás megszerzésének biztosítása miatt a tanulók magas óraszámú képzésben vesznek részt, sokszor csoportbontásban.

A szükséges óraszámot a köznevelési törvény biztosítja.

	Felhasználható órakeret				
	9.	10.	11.	12.	13.
tanuló heti óraszámja testnevelés nélkül Knt. 6. melléklet:	25	30	31	30	30
testnevelés Knt. 6. melléklet:	5	5	5	5	5
tanuló heti óraszámja testneveléssel : Knt. 6. melléklet:	30	35	36	35	35
SNI tanulók heti pedagógiai célú habitációs, rehabilitációs órakeret:	4	4	4	5	5

III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
Pedagógiai Program
2012

táncos tanórai foglalkozásainak száma Knt. 6. melléklet:					
Osztályok engedélyezett heti időkerete Knt. 6. melléklet:	56	57	57	58	58
Tanuló maximális heti óraszám a Knt. 12.§ (5) értelmében:	40	40	40	40	40

2.5 A MŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLAI KÉPZÉS ÓRATERVE

Tantárgy	Évfolyam				
	9.	10.	11.	12.	13.
Magyar nyelv és irodalom	3 / 111	3 / 111	3 / 111	3 / 111	4 / 128
Történelem	2 / 74	2 / 74	2 / 74	3 / 111	2 / 64
Idegen nyelv*	3 / 111	3 / 111	3 / 111	3 / 111	3 / 96
Matematika	3 / 111	3 / 111	3 / 111	3 / 111	2 / 64
Osztályfőnöki	1 / 37	1 / 37	1 / 37	1 / 37	1 / 32
Testnevelés és sport	3+2 / 111+74	3+2 / 111+74	3+2 / 111+74	3+2 / 111+74	3+2 / 111+74
Fizika	0 / 0	0 / 0	2,5 / 92,5	0 / 0	0 / 0
Földünk és környezetünk	0 / 0	2 / 74	0 / 0	0 / 0	0 / 0
Biológia	2 / 74	/ 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0
Kémia	0 / 0	2 / 74	0 / 0	0 / 0	0 / 0
Mozgókép és médiaismeret	0 / 0	0 / 0	1 / 37	0 / 0	0 / 0
Ének-zene	1 / 37	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0
Informatika*	2 / 74	2 / 74	1,5 / 55,5	0 / 0	0 / 0
Összes közismereti:	22 / 814	23 / 851	22 / 814	18 / 666	17 / 544
Rajz-festés*	4 / 148	4 / 148	3 / 111	8 / 296	6 / 192
Mintázás*	1 / 37	1 / 37	3 / 111	0 / 0	0 / 0
Művészettörténet	2 / 74	2 / 74	2 / 74	2 / 74	3 / 96
Népművészet	0 / 0	2 / 74	0 / 0	0 / 0	0 / 0
Ábrázoló geometria	0 / 0	1 / 37	2 / 74	0 / 0	0 / 0
Betűrajz	2 / 74	0 / 0	/ 0	0 / 0	0 / 0
Szakmai elmélet*	2 / 74	2 / 74	2 / 74	3 / 111	3 / 96
Szakmai gyakorlat**	5 / 185	5 / 185	6 / 222	6 / 222	7 / 224
Gazdasági és jogi ismeretek	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0	2 / 64
Összes szakmai:	16 / 592	17 / 629	18 / 666	19 / 703	21 / 672
Kötelezően szabadon választható***	0 / 0	0 / 0	0 / 0	2 / 74	2 / 64
Kötelező összesen	38 / 1406	40 / 1480	40 / 1480	39 / 1443	40 / 1280
Összesen csoportbontással hét/év	65 / 2405	67 / 2479	70,5 / 2608,5	71 / 2627	73 / 2336
Összefüggő szakmai gyakorlat			90 óra		

* Az órákat csoportbontással tartjuk.

** A testnevelés órák 3 órája az órarendbe építve, a fennmaradó 2 óra pedig délutáni sportkör, tömegsport a Köznevelési Törvény szabályozása alapján

*** Az érettségi előkészítők több csoport kialakításával lehetségesek. A csoportok becsült száma évfolyamonként négy.

További 3-3 órát biztosít a köznevelési törvény gyógytestnevelés tartására 16-16 fős csoportonként.

Az órateremben rögzített óraszámokat a köznevelési törvény biztosítja.

Az óratervben fel nem használt órakeret az egyéni felkészítést (SNI, tehetséggondozás), illetve az iskolai sportkör óráit biztosítja.

A közismereti tantárgyak követelményrendszerét és a továbbhaladás feltételeit a 16. sz. melléklet, a szakmai tárgyakét a 17. sz. melléklet tartalmazza.

2.6 A MŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLA SZAKMAI PROGRAMJA

2.6.1 A VIZUÁLIS NYELV ÉS MŰVÉSZET TANTÁRGYI HAGYOMÁNYAI A III. BÉLA GIMNÁZIUMBAN:

Zircen a ciszterci apátság szellemi örökségéből /műemlékkönyvtár, műtárgyak/ hasznosítva, a település létesítményeire /Zirci Galéria, múzeumok, műemlék együttesek arboretum/ és a festői tájkörnyezetre is alapozva 1990/91-ben speciális-rajz képzést indítottunk. Elhatározásunk közvetlen előzménye az a városi képzőművész kör volt, amelyet ugyan a helyi művelődési központ működtetett, de szakmai vezetőt és helyet ehhez a gimnázium biztosított. Már az alaptantervi rajz és műalkotások elemzése tantárgy eredményei /szaktárgyi versenyek, pályázatok, gimnáziumi tankönyvi illusztrációk/ alapján is az ország egyik legkorábbi híve lett iskolánk az új típusú vizuális nevelésnek. Intézményünk ma is Balogh Jenő, a Magyar Képzőművészeti főiskola néhai tanszékvezető egyetemi tanára szellemi örökösének tartja magát. Tagozatunk folyamatosan részt vállal a város és környéke vizuál-esztétikai arculatának alakításában /romkertek installációinak karbantartása, kultuszhelyek képzőművészeti tárgyainak készítése, kiállítások, vizsgakiállítások rendezése, grafikai tervezések, műemléki rekonstrukciók/. Alkalmakat teremtünk a tanultak közvetlen felhasználására /a Bélás – diáklap, művészettörténeti dolgozatok, illusztrációk az Első termés c. megyei diákantológiában/. Esetenként nyári képzőművész tábor szervezünk, vendégek és saját növendékeink részvételével.

Iskolagalériánk házi munkabemutatói mellett tanítványaink rendszerességgel vesznek részt a megyei amatőrök képző- és iparművészeti kiállításain valamint az évente megrendezésre kerülő Országos Középfiskolai Vizuális Versenyen, továbbá a Lyka Károly Országos Középfiskolai Művészettörténeti Tanulmányi Versenyen /győztesekkel/ az egyéb pályázatok mellett. Többen tagjai lettek a Szabad Képző- és Iparművészek Országos Szövetségének.

Hagyományosan kiemelten kezeljük a külső követelményeknek /főiskolák, egyetemek, OKI próba érettségi közép- és emeltszinten/ is megfelelő minőségbiztosítást a vizuális nevelésben. Ennek érdekében a speciális tagozat növendékei művészettörténetből és a vizuális nyelv egyéb területeiből témazáró és tanulmányokat záró feladatlapokat töltenek ki ennek rendszerét és tematikáját az országban is elsőként iskolánk dolgozta ki. Ez utóbbiakat az OKI Értékelési és Érettségi Vizsgaközpontja be is építette a feladatbankjába. Év végén valamennyi speciális osztály tanulója szóbeli vizsgát tesz művészettörténetből. Tanév közben egy nagyobb, önálló munkára alapozó portfólió elkészítésére is sort kerítünk félévi, ill. év végi beadási határidővel. Híres emberek hívásunkra több ízben is megtisztelték iskolánkat /László Gyula régészképzőművész, Balogh Jenő festőművész, egyetemi tanár, Bálványos Huba grafikusművész, főiskolai tanár, Udvardi Erzsébet festőművész, Pató Róza szobrászművész, Kurucz D. István festőművész, Luzicza Lajos festőművész, Vecsey Csaba festőművész, Bér Júlia grafikus- és festőművész/.

2.6.2 A MŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLAI KÉPZÉS ÁLTALÁNOS CÉLJAI ÉS FELADATAI:

A szakközépiskolában folyó nevelés-oktatás továbbépíti, kiszélesíti és elmélyíti az általános iskolai tantárgyi követelményeket. A szakközépiskolában az általános és a szakmai műveltséget megalapozó, azt kiterjesztő, megerősítő és a további műveltség megszerzését elősegítő nevelő-oktató tevékenység folyik.

A szakközépiskolában folyó nevelés, a képességek fejlesztése, a közismereti oktatás és a szakmai képzés szerves egységet alkot.

A szakközépiskolában folyó nevelés-oktatás célja, hogy a tanulók alkalmassá váljanak az önálló, felelős döntéseken alapuló, elsősorban a szakmai területeken folyamatosan fejlődő, megújuló alkotómunkára, a termelési, szolgáltatási és más társadalmi értékre-remtési folyamatok alakítására, a munkaerőpiac elvárásainak teljesítésére, valamint felsőfokú tanulmányok megkezdésére.

A díszítőfestő szakmai képzés célja: a növendékek a képzés folyamán megismerkedjenek a különböző felületek tulajdonságaival, a felületek előkészítésével és előkezelésével. Megismerjék a gyakorlati tevékenységhez szükséges anyagokat, azok tulajdonságait, a kivitelezéshez szükséges technikát és technológiákat, a munkák végzése során tartandó egészségügyi és balesetelhárítási előírásokat.

Az alkalmazott grafikus, képgrafikus szakmai képzés célja: a kor követelményeinek megfelelő olyan középfokú művészeti szakember képzése, aki rendelkezik a szakma két fő szakterületével (sokszorosítható grafikai illusztráció, reklámgrafikai tervek készítése), illetve ezek együttes alkalmazását megkívánó termék előállításához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel, tisztában van a munkája végzéséhez szükséges technikai eszközök (számítógép, fotó magas-, mély- és síknyomtató eszközök) használatával, lehetőségeivel, korlátaival.

Helyi tantervünket az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekhez igazítva állítottuk össze. A rajz-festés, mintázás, művészettörténet, népművészet, ábrázoló geometria, betűrajz tantárgyi tartalmainak elkészítése során kapcsolódtunk a grafikus és festő szakképesítés központi tantárgyi programjának szakmai követelményeihez. Saját témaköreink kialakításakor figyelembe vettük a grafikus és festő szakmai ismeretek elméleti és gyakorlati feladatsportjainak vizuális problematikáját, szem előtt tartva a kerettantervi szabályozásokat, ill. a képzés szervezésének személyi és tárgyi feltételeit is.

Az iskolai pedagógiai programba foglalt nevelési célokat a tanítás-tanulás folyamatában a helyi tanterv megvalósításával a tanórán és esetenként a tanórán kívüli tevékenységekkel /múzeum- és műterem látogatás/ érhetjük el.

Az iskola saját pedagógiai céljai a szakközépiskola kerettantervében megfogalmazott célokkal és feladatokkal szinkronban van. Az alkalmazott grafikus /grafikus/ és díszítő festő /festő/ szakmai ismeretek követelményeit és tananyagát a 18. sz. mellékletben található szakmai program moduljainak, tananyagegységeinek és tananyagelemeinek összhangolásával jelöltük ki.

2.6.3 A KÉPZÉS SZERVEZÉSE

A művészeti szakközépiskolai képzést párhuzamos oktatási formában szervezzük. A képzési idő öt év.

A tanulók a közismereti érettségi vizsgát és, a szakmai vizsgát a 13. évfolyam befejezése után tehetik le.

A tanulók az érettségi vizsga magyar nyelv és irodalom, történelem tárgyaiból a 12. évfolyam végén előrehozott érettségi vizsgát tesznek.

2.6.4 OKTATOTT SZAKMÁK:

Szakma megnevezése	Régi OKJ száma	Új OKJ száma
Festő (a tevékenység megjelölésével) – Díszítőfestő	52 1811 01 (kifutó rendszerben)	54 211 08 0010 54 02
Grafikus (a tevékenység megjelölésével) – Alkalmazott grafikus	52 1811 02 (kifutó rendszerben)	54 211 09 0010 54 01

2.6.5 SZAKMAI TÁRGYAK ÉS ÓRASZÁMUK

Rajz-festés*	4 / 148	4 / 148	3 / 111	8 / 296	6 / 192
Mintázás*	1 / 37	1 / 37	3 / 111	0 / 0	0 / 0
Művészettörténet	2 / 74	2 / 74	2 / 74	2 / 74	3 / 96
Népművészet	0 / 0	2 / 74	0 / 0	0 / 0	0 / 0
Ábrázoló geometria	0 / 0	1 / 37	2 / 74	0 / 0	0 / 0
Betűrajz	2 / 74	0 / 0	/ 0	0 / 0	0 / 0
Szakmai elmélet*	2 / 74	2 / 74	2 / 74	3 / 111	3 / 96
Szakmai gyakorlat**	5 / 185	5 / 185	6 / 222	6 / 222	7 / 224
Gazdasági és jogi ismeretek	0 / 0	0 / 0	0 / 0	0 / 0	2 / 64
Összes szakmai:	16 / 592	17 / 629	18 / 666	19 / 703	21 / 672
Összefüggő szakmai gyakorlat			90 óra		

* Az órákat osztályonként két-két csoport kialakításával tartjuk.

** Az órákat osztályonként négy-négy csoport kialakításával tartjuk engedélyezett létszámtól függően Knt. alapján

2.6.6 SZAKMAI ORIENTÁCIÓ ÉS SZAKMACSOPORTOS ALAPOZÓ OKTATÁS BEÉPÍTÉSE A HELYI PROGRAMBA

A szakmai előkészítő, szakmai alapozó oktatás lehetőséget nyújt a kiválasztott szakmacsoport közös szakmai elméleti és gyakorlati ismereteinek elsajátítására, készségek, képességek fejlesztésére, az érettségire való felkészülésre, a pályaválasztási döntés, illetve a szakirányú felsőfokú továbbtanulás előkészítésére és az érettségi utáni szakképzés megalapozására.

A szakmai előkészítő, szakmacsoportos alapozó oktatás tartalmát, követelményeit az alábbiak együttes figyelembevételével határozzuk meg:

- a) az érettségi vizsgakövetelmények;
- b) az OKJ szakképesítések központi programjai;
- c) a szakmai orientáció és a szakmacsoportos alapozó oktatás kerettantervi programjai, illetve ezek követelményei.

A párhuzamos képzés sajátossága, hogy a szakmai orientáció és a szakmacsoportos alapozó oktatás külön tantárgyként nem jelenik meg. A szakmai orientáció és a szakmacsoportos alapozó oktatás kerettantervi programja, illetve ezek követelményei más tantárgyak programján belül valósul meg, az alábbiak szerint:

Tárgy	Ismeret	Tantárgy, amelynek keretében tárgyaljuk
Szakmai orientáció (9-10. évfolyam)	Tanulásmódszertan	Osztályfőnöki; Matematika
	Kommunikáció	Informatika; Magyar nyelv; Irodalom
	Környezetkultúra	Földünk és környezetünk; Kémia
	Egészségtan	Biológia; Osztályfőnöki
	Ön- és társismeret	Osztályfőnöki
Szakmacsoportos alapozó oktatás (11-12. évfolyam)	Pszichológiai alapismeretek:	Biológia; Osztályfőnöki
	Pedagógia	Osztályfőnöki
	Szociálpszichológia, mentálhigiéne	Biológia; Osztályfőnöki
	Néprajz, társadalomismeret	Népművészet; Társadalomismeret és etika
	Kézműves gyakorlatok	Szakmai gyakorlat
	Szakmai informatika:	Informatika

2.6.7 SZAKMAI TÁRGYAK ÉRTÉKELÉSÉNEK ELVEI

2.6.7.1 AZ ÉRTÉKELÉS DIDAKTIKAI SZEMPONTJAI

„Nézzük meg, milyen munkát végeztünk!” Tennivalónk a kiemelt és feldolgozott vizuális problémák sokszínűségének állandó felszínen tartása. Milyen megoldási változatok születtek a közös cél elérésére? Egyéni feldolgozások kínálata a tapasztalatcsereére. Mely látásmódok hozhatók kapcsolatba egymással? A jellemző példák felsorakoztatása. Az egyén és az egyéni eredmény feloldódás a közösségben, a közös eredményben. A vizuális ítélőképesség kialakítása.

2.6.7.2 AZ ÉRTÉKELÉS MÓDSZERTANI SZEMPONTJAI

Felismerések, az ábrázolás észlelése: fontos, hogy a tanulók a saját ábrázolási értékeik mellett viszonyíthassanak is a többi rajzhoz. „Hogyan fejezi ki a szóban forgó rajz a valóság tárgyait?” Mivel érte el a rajzoló a valóság-hűséget? Mekkora a kép igazságtartalma? Tipikus képet hozott-e létre, nem tévedt-e sematizmusba vagy öncélú naturalizmusba? A tanulói véleményformálás megkönnyítése figyelemvezetéssel. A közösség, a csoporttársak „szeme” is segít a kérdésekre adandó feleletek megfogalmazásában. Ezt követi a szaktanári állásfoglalás: a tanulók önálló munkájának és a nevelői korrektúrának záró fázisa. Az észlelési fogékonyság kialakítása.

2.6.7.2.1 RAJZ –FESTÉS – MINTÁZÁS

Központi beállítások esetén:

- mennyire felel meg a kép az ábrázolási módokból következő konvencióknak: a biztos térszemléletnek, a tapasztalati távlatnak, a képelemek elhelyezéssel és méretbeli követelményeinek;
- mennyire biztosak a tanuló forma-, ill. színítéletei;
- milyen a tanuló kifejező készsége, kifejezés-technikai készsége;

2.6.7.2.2 ÁBRÁZOLÓ GEOMETRIA ÉS BETŰRAJZ

Mindkét esetben rajzlaperedményeket minősítünk érdemjegyekkel.

2.6.7.2.3 ELMÉLETIGÉNYES SZAKMAI GYAKORLAT

Külön érdemjeggyel minősítendők a műhelyrajzok, és külön a kivitelezések.

2.6.7.2.4 MŰVÉSZETTÖRTÉNET, NÉPMŰVÉSZET, SZAKMAI ELMÉLET

Értékelésünk biztonsága érdekében, félévenként 2-2 alkalommal, a kulcsfontosságú témákat zárthelyi (magyarázat és korrekció nélküli) feladatként is megoldatjuk növendékeinkkel nemcsak a reprodukálás szintjén, hanem olykor új problémahelyzeteket is teremtve. Előzményként bemutatjuk a tankönyvhasználat metódusait (együttes szövegértelmezések, kijelölések). Tesztlapjaink pontértékeit a kérdésekre adandó válaszok tudáselemeinek feltüntetésével állapítjuk meg. A feladatlapos mérések (témazáró, szakaszáró, kimeneti) szabályozó hatásúak: a tanulók és a tanárok közös munkáját, a pedagógiai tevékenységet egységes, külső követelményeknek is megfelelően minősítik.

Különös jelentősége van az elméleti órákon is érvényesülő aktivizáló módszereknek: a tanulói hozzászólásokat, gyűjtéseket, beszámolókat jutalmazó pontoknak, jó bejegyzéseknek vagy jegyértékű feleleteknek.

2.6.7.3 AZ OSZTÁLYOZÁS ALAPELVEI

Az érdemjegy meghatározásánál a szaktanár két kérdésre feleljen:

- tükrözi-e az osztályzat az adott produktum (rajz, festmény, plasztika, makett stb.) értékét általában;
- tükrözi-e a tanulónak a tantárgyban elért fejlődését?

Az érdemjegyet egy erre biztosított tanórán, a feldolgozások jól látható helyen történő bemutatásával közöljük a tanulóval, oly módon, hogy a jegy megállapításánál a minket irányító észrevételeket is megbeszéljük vele. Az érdemjegy közlése így serkentő is, és egyszersmind tömören mutatja a tanuló munkájának értékeit és hiányosságait. Azért is helyes ez a módszer, mert fejleszti a tanuló önbíráló képességét, és a mások munkájával való összehasonlítást is elvégzik.

A mértéktartó osztályozás ösztönző, a jó jegyek mögötti teljesítménnyel. A kevésbé sikeres tanulóknál éber szemmel fedezzük fel az igyekezet apró jeleit is, s azokat tapintattal jutalmazzuk!

A félévi és tanév végi átlagjegyet az összes osztályzat egybevetésével állapítsuk meg! A szükséges kerekítés iránya azt mutassa meg, hogy a tanuló munkájában látszik-e fejlődés vagy sem! Tehát fontosabb lehet az átlagolásnál, hogy a jegyek egymásutánja javuló avagy hanyatló tendenciát mutat-e, e szerint kaphat jobb vagy gyengébb osztályzatot az arra érdemesült tanuló.

2.6.7.4 OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

Alapelvünk növendékeink esélyegyenlőségének biztosítása érdekében, hogy az elméletigényes gyakorlati, rajz-festési, ábrázoló geometriai, betűrajzoló feladataikat azonos helyen és adott időkeretben oldják meg. Hazavinni, odahaza befejezni ne lehessen a megkezdett munkát! Ellenkező esetben a modulrendszerű alapozó és szakmai tantárgyak magas óraszámához erőltetett „házi feladat” nem teszi lehetővé a tanuló számára

fennmaradt időben az ún. közismereti tantárgyak kellő szintű megtanulását, jogos házi feladatainak végzését. Csak professzionális tárgyi és személyi feltételek közepette teljeshet ki a munkánkban nélkülözhetetlen műhelyszellem, odahaza erre sincs a tanulóknak lehetősége. Természetesen a csekély szabadidőben vállalt tanulói produktumokat pl. zöld színű aktivitás ötéssel, vagy más bejegyzéssel is értékelheti a szaktanár, ilyen esetben ez kötelessége is.

A szaktanárok osztályozó íveket (vagy füzeteket) vezetnek, hogy szülői kérdésre – vagy szakmai ellenőrzés esetén – naprakész információkkal szolgálhassanak a növendékek tanulmányi előmeneteléről.

Művészettörténetből (ez közismereti tantárgynak is minősül), műalkotások elemzéséből, népművészetből, szakmai elméletből adható, ill. szükséges a házi feladat (memorizálásra, könyvtári kutatómunkára).

2.6.8 A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

Iskolánk birtokában van a művészeti szakközépiskolai feladatok ellátásához szükséges alapfelszerelésnek, a szakképzés megszervezéséhez, megkezdéséhez szükséges általános irányelveknek, valamint a kötelező eszköz- és felszerelési jegyzékben foglaltaknak megfelelően. A szakmai képzést segítő eszközök és felszerelések listáját a 19. sz. melléklet tartalmazza.

3. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS HELYI TANTERVE

3.1 A ZENEOKTATÁS ISKOLAI FEJLŐDÉSE

Zircen mintegy 25 évig a zeneoktatás „Zeneoktatói Munkaközösség” keretében folyt, amely az úgynevezett zirci járásra is kiterjedt.

1984. augusztus 16.-tól, a Veszprémi „Csermák Antal” Zeneiskola kihelyezett tagozataként indult az oktatás a zenei tagozaton. A zeneiskolai tagozat kezdetben a Zirci Művelődési Központban működött hegedű, zongora és szolfézs szakokon, a veszprémi központ irányítása mellett.

1986-ban a zeneiskola a „Reguly Antal” Általános Iskolába költözött, így a tagozat komfortosabb elhelyezést nyert.

1988 szeptemberétől a városvezetés határozata alapján Zirc városa önálló zeneiskolát indított. A város hangversenyzongorát, pianínókat vásárolt, ezzel megvetette a zeneiskola zongora tanszakának az alapjait.

1990 februárjában a zeneiskola új, önálló épületbe költözött, amely biztosította az iskola fejlődésének lehetőségét. Az eredetileg családi háznak épült épület tantermeivel lehetővé tette a tanszakok számának a növelését.

A zeneiskola hangszerállománya folyamatosan fejlődött és ennek, valamint a megnövekedett igényeknek köszönhetően az iskola tagozatokat indított Csetényben valamint Bakonyszentkirályon és Nagyesztergáron, majd később kihelyezett tagozat indult Bakonybélben, Borzaváron, Olaszfaluban, Dudaron és Bakonyánán is.

2007. augusztus 31-től a Veszprém Megyei Önkormányzat fenntartása alatt, III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény elnevezés alatt látja el feladatát.

3.2 AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS EREDMÉNYEI

Iskolánk a megyei és országos versenyek állandó résztvevője, szereplésünk. Többször arany, ezüst illetve bronz fokozattal ismerték el iskolánk minőségi fejlődését.

De nem csak a versenyek résztvevői és a zenei pályán továbbtanulók színvonalas munkájára lehet büszke tanári karunk, hanem arra is, hogy a kedvtelésből muzsikálók körében jelentős azoknak a száma, akik középiskolás, sőt főiskolás, egyetemista, felnőtt korban is hűségesek maradnak iskolánkhoz: A továbbképzősök aránya 10%.

3.3 AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS HAGYOMÁNYAI

Az intézmény hagyományainak ápolása, ezek fejlesztése és bővítése, valamint az intézmény jó hírnevének megőrzése az alkalmazotti és gyermekközösség minden tagjának szép feladata. Az intézmény egyéb helyi hagyományai közé tartozó rendezvények a közösségi élet formálását, a közös cselekvés örömét szolgálják, a fiatalokat az egymás iránti tiszteletre nevelik.

Hagyományos rendezvényeink

- tanszaki hangversenyek;
- tanári hangversenyek;

- Zenei Világnapi hangverseny;
- karácsonyi hangversenyek;
- tavaszköszöntő koncert;
- tanévzáró koncert.

3.4 ISKOLÁNK SZEREPE A VÁROS ÉS A TÉRSÉG KULTURÁLIS ÉLETÉBEN

Zeneiskolánk lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

Növendékeink rendszeresen közreműködnek kiállítások megnyitásán, rendezvényeken, ünnepélyeken, szőlóban, kamarazenével, fanfár-együttessel, zenekarral.

3.5 TÁRGYI FELTÉTELEK

Eszköz	Mennyiség
Zongora	2 angol mechanikás hangversenyzongora
Pianino	5
Orgona	1
Elektromos zongora	2
Hegedű	39
Oboa	1
Brácsa	1
Gordonka	7
Nagybőgő	1
Furulya	8
Fuvola	6
Klarinét	7
Fagott	0
Kürt	1
Trombita	11
Bariton, tenor	4
Harmonika	1
Szintetizátor	4
Harsona	1
Tuba	3
Ütőhangszerek	1 dobfelszerelés; 1 xilofon

3.6 ZENEISKOLAI KÉPZÉS A 2010/2011-ES TANÉVET MEGELŐZŐEN BEISKOLÁZOTTAKRA KIFUTÓ RENDSZERBEN

3.6.1 A KÉPZÉS SZERKEZETE

Iskolánkat a tanulók általában közismereti iskolai tanulmányaikkal párhuzamosan látogatják, és mivel a zeneiskola nem kötődik tankötelezettséghez, egy-egy évfolyamba különböző korosztályhoz tartozó tanulók is járhatnak.

A hangszeres tanulmányokat megelőzi két év fakultatív előképző. A jobb képességű növendékek az előképzővel párhuzamosan már hangszeres előkészítő évfolyamot is végezhetnek. Az előképző évfolyam(ok) után kezdheti meg a tanuló a hangszeres tanulmányait ún. „rövid” ill. „hosszú” tanszakon.

Tanszakok	Hosszú	Rövid
Évfolyamok száma:	6	4
Tárgyai:	hegedű, gordonka, zongora, furulya, fuvola, trombita,	oboa, klarinét, fagott, kürt, harsona, tuba, nagybőgő

gitár, ütő, ének, szaxofon

A középfokú - továbbképző - évfolyamok száma: 4.

Az iskola látogatásának korhatára gyakorlatilag nincs, a finanszírozás azonban meghatározza, hogy a normatív állami támogatás csak 6 és 22 év közötti tanulók után vehető igénybe.

3.6.2 A BESZÁMOLTATÁS FORMÁI ÉS A TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELE

Az egyes tantárgyak oktatása során a tanítványok havi jegyet, illetve előmenetelükről írásbeli értékelést kapnak, amit a szaktanár a továbbhaladási naplóban és az üzenő füzetben is rögzít.

A „zeneiskolában” hagyományosan kötött vizsgarend van: az első félév végén meghallgatás, a tanév végén beszámoló. A félévi meghallgatások és az év végi beszámolók témáját a tantervi kötelező anyagon túl a tanszakok maguk határozzák meg azzal a megköveteléssel, hogy a többlet-feladatokat - lapról játszás, zenei műszavak, kamarazene (duó, négykezes) - a tanév elején ismertetni kell. A "B" tagozatosok vizsgái - az etűdök kivételével - nyilvánosan, közönség előtt zajlanak. Kíváncsú, hogy az "A" tagozatos vizsgák is minél inkább koncertszerűen hangozzanak el.

A továbbhaladás feltétele a tanév végi beszámolón történő sikeres szereplés, amely a minimum követelmények teljesítését jelenti.

A félévi, illetve a tanév végi osztályzat az évközi osztályzatokból és a félévi meghallgatás illetve a tanév végi beszámoló értékeléséből tevődik össze ez utóbbiak súlyozottan szerepelnek a minősítésben.

3.6.3 A KÉPZÉSI CÉLOK SZAKASZAI ÉS ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI:

3.6.3.1 SZOLFÉZS ELŐKÉPZŐ:

Magyar és európai gyermekdalok éneklése, szolmizálása;

Kottaolvasási, - írási alapkészségek kialakítása.

3.6.3.2 HANGSZERES ELŐKÉPZŐ:

Hangszeres alapfunkciók kialakítása;

Alapfokú hangszerkezelési jártasság kialakítása játékos módszerekkel, gyermekdalokon.

3.6.3.3 ALAPFOK, "A" TAGOZAT:

A zenei műveltség megalapozása és fejlesztése;

Zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása):

- biztonságos kottaolvasás készsége;
- kiművelt belső halláson alapuló intonációs készség;
- „b” tantervben előírt nehézségi fokú zenei anyag stílusos, megformált előadása;
- törekvés a szép hangra, árnyalt dinamikára;

- a játszott zenei anyagban előforduló előadási jelek, zenei szakkifejezések ismerete;
- a játszott szerzők, más közismert zeneszerzők ismerete;
- alapfokú lapról olvasási készség;
- törekvés a kreativitásra, improvizációra;
- alkalmazkodás igénye duóban, kamarazenében;
- alapvető harmóniai, formai ismeretek;
- önálló gyakorlás képessége;
- alapfokú szereplési rutin szólóhangszeren, kamarazenében.

3.6.3.4 ALAPFOK, "B" TAGOZAT:

A szakközépiskolai felvételi vizsga szintjének teljesítése:

Az "A" tagozat követelményein felül

- ciklikus, nagyobb lélegzetű művek stílusos, biztonságos megszólaltatása;
- önálló formálás, kidolgozás készsége;
- magas zenei igényű hangképzés;
- teljesen biztos, kiművelt hallás több szólamban is;
- lapról olvasás;
- diktálás után többszólamú részletek lejegyzése;
- hangközök, harmóniak, harmóniafűzések felismerése, játszása, leírása.

3.6.3.5 TOVÁBBKÉPZŐ "A" TAGOZAT:

Az alapfokon elsajátított ismeretek, készségek továbbfejlesztése olyan tempóban, amely a növendék idejének, lehetőségeinek megfelel. A hangszer mellett mindenképpen javasoljuk a középiskolás növendékeknek legalább egy választható tárgy felvételét. Ez lehet zenekar, kamarazene, zeneirodalom, kórus, vagy engedéllyel a „B” tagozatosok szolfézs, vagy zeneelmélet órája. Azt a középiskolás növendéket, aki idő hiányában a tantervi követelményeket nem tudja teljesíteni, de a zenei képzéstől nem akar elszakadni, kamarazene főtárgyra, vagy zeneirodalom főtárgyra irányítjuk át. Ezek mellett még csökkentett óraszámban - heti 1 x 30 percben - hangszeres képzésben, karbantartásban részesülhet. A záróvizsga feltétele a négy középfokú osztály sikeres elvégzése és a vizsgaszabályzatban megjelölt elméleti, zeneirodalmi anyag elsajátítása. A záróvizsgára bocsátáshoz az iskolavezetés a tanszakvezető egyetértésével alkalmanként egyes választható tárgyak látogatását kötelezővé teheti.

3.6.3.6 TOVÁBBKÉPZŐ "B" TAGOZAT:

Különböző okokból egyes növendékek zenei pályára készülnek ugyan, de nem kívánnak zeneművészeti szakközépiskolába jelentkezni. Számukra a zeneiskola lehetőleg biztosítja a továbbképzős "B" tagozatos képzést, valamint a főiskolai, zeneakadémiai felvételhez szükséges elméleti és kötelező tárgyakat, kötelező zongora, szolfézs, zeneelmélet, zeneirodalom, kamarazene. Ezeknek biztosítása az iskolára nézve nem kötelező, de ha vállalta, akkor nem szakíthatja meg.

A tagozat követelményeit a főiskolai, egyetemi felvételi vizsga követelményei határozzák meg.

3.6.4 OKTATÁSI PROGRAM, TANTERVEK

3.6.4.1 TANTÁRGYAK

A zeneiskolában oktatott tantárgyak főtantárgyak és kötelező, kötelezően választható, ill. szabadon választható tárgyak.

Főtantárgyak: zongora, hegedű, gordonka, furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, kürt (tenor és bariton szárnykürt is), trombita, harsona, tuba, ütőhangszerek, szolfézs előképző, szolfézs főtantárgy (csak továbbképzőben), kamarazene (csak továbbképzőben), zenekar, zeneirodalom.

Kötelező, ill. választható tárgyak: szolfézs, zeneirodalom, kamarazene, zenekar, zongora (un. zongora-kötelező tárgy), a főtantárgynál felsorolt többi hangszer (kamarazene, zenekar, szolfézs, zeneirodalom főtantárgyasok számára, csak továbbképzőben), brácsa (hegedűsöknek), nagybőgő (csellistáknak), korrepetíció (zongorakíséret).

3.6.4.2 ÓRASZÁMOK

Tantárgy	Óraszám
Szolfézs előképző	heti 2×45
Szolfézs	heti 2×45
Zeneirodalom	heti 1×90
Kamarazene	heti 1×60
Zenekar	heti 1×90
Korrepetíció	heti 1×10'-től heti 1×30'-ig, tansaktól, tagozattól függően
Hangszeres főtantárgy „A”tagozat	heti 2×30
Hangszeres főtantárgy „B”tagozat	heti 2×45
Kötelező zongora	heti 1×30
Hangszer választott tárgy	heti 1×30

3.6.4.3 ÓRATERV A TELJES KÉPZÉSRE

Az alapfokú művészetoktatásban való részvétel önkéntes. A tanuló legfeljebb heti hat tanórai foglalkozást vehet igénybe kedvezményesen, térítésdíj-fizetési kötelezettség mellett, ám ha legalább négy tanórai foglalkozást nem vesz igénybe a tanuló, akkor az iskola nem veheti igénybe az e feladathoz biztosított normatív hozzájárulás teljes összegét.

A hat tanórai foglalkozásnál többet igénybe vevő, valamint a nem tanköteles tanulókat tandíjfizetési kötelezettség terheli.

A térítési díj és a tandíj összegét a közoktatási törvény és rendeletei, valamint a fenntartó rendeletei alapján évente határozzuk meg a házirendben rögzített módon.

Az iskola az egyes évfolyamokra a következő óraszámot határozza meg:

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező vagy kötelezően választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tárgy*	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összesen	2-6	2-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

* Választható tárgyat csak a „B” tagozatos tanulóinknak biztosítunk.

3.6.4.4 A TANSZAKOK KÖVETELMÉNYRENDSZERE

Az alapfokú művészetoktatás évfolyamokra és tanszakokra lebontott tantervi követelményeit a 20. sz. mellékletben található 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet határozza meg.

A részletes tanszakonkénti és évfolyamonkénti óraszámok, követelmények és a továbbhaladási feltételek a kiadott kerettantervek alapján a 21. sz. mellékletben találhatóak.

Tanszak	Tanszak
Zongora	Orgona
Hegedű	Gordonka
Furulya	Fuvola
Klarinét	Szaxofon
Trombita	Kürt
Harsona, Tenor-Bariton	Tuba
Gitár	Útőhangszer
Oboa	Szolfézs
Zenetörténet-zeneirodalom	Kamarazene
Zenekar	Kórus

3.7 ZENEISKOLAI KÉPZÉS A 2010/2011-ES TANÉVTŐL BEISKOLÁZOTTAKRA, FELMENŐ RENDSZERBEN

3.7.1 AZ ALAPFOKÚ ZENEOKTATÁS CÉLRENDSZERE ÉS FUNKCIÓI

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket. Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására. A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására, az önálló ismeretszerzés képességére, a hagyományos és az új típusú kultúrák közvetítő eszközök alkalmazásával.

A zeneoktatás a különböző zenei műfaj sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel. Kiemelten fejleszti a közösséggel való együttműködés képességét, az érzelmi és társas intelligenciát.

3.7.2 A ZENEOKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEI, KIEMELT KOMPETENCIÁK A ZENEOKTATÁS TERÜLETÉN

3.7.2.1 BEMENETI KOMPETENCIA:

Azok az adottságok és képességek, amelyek alkalmassá teszi az oktatásba bekapcsolódó tanulót arra, hogy elsajátítsa a zenetanuláshoz szükséges kompetenciákat.

3.7.2.2 SZAKMAI KOMPETENCIA

A zenei képességek és készségek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység).

A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és fejlesztése.

A hangszeres technikai készség, az improvizációs készség fejlesztése.

3.7.2.3 SZEMÉLYES KOMPETENCIA

Érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom.

3.7.2.4 TÁRSAS KOMPETENCIA

Együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amely alapján konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélésben.

Esélyegyenlőség.

3.7.2.5 MÓDSZERTANI KOMPETENCIA

Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.

Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása.

A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.

A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének, az előadóművészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.

A kortárs zene befogadására nevelés.

A tanulók zenei ízlésének formálása, a tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.

A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.

Tehetséggondozás.

Hátrányos helyzetűekkel való differenciált foglalkozás.

A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

3.7.3 A KÉPZÉS STRUKTÚRÁJA

3.7.3.1 TANSZAKOK ÉS TANTÁRGYAK

Fafúvós tanszak tantárgyai	furulya	fuvola	oboa	klarinét	szaxofon
Rézfúvós tanszak tantárgyai	kürt	tenorkürt	baritonkürt	trombita	tuba
Akkordikus tanszak tantárgyai	gitár	ütő			
Billentyűs tanszak tantárgyai	zongora				
Vonós tanszak tantárgyai	hegedű	gordonka			
Zeneismeret tanszak tantárgyai	szolfézs	zenetörténet-zenirodalom			
Kötelező tantárgyak	szolfézs (4. évfolyam végéig)	szolfézs (B-tagozaton végéig)	zongora (B-tagozaton 3. évfolyamtól)		
Kötelezően választható tantárgyak 5. évfolyamtól	szolfézs	zenetörténet-zenirodalom	kamarazene	zenekar	kórus

3.7.3.2 ÓRATERVEK

3.7.3.2.1 „A” TAGOZAT

Az „A” tagozatos óratervek magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összesen	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak számai (2)+6+4 évfolyam:

furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott, trombita, kürt, harsona–tenorkürt–baritonkürt, tuba, gitár, ütő, zongora, hegedű, gordonka

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: „A” tagozaton 2x30 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy: 5–10. évfolyamig

Csoportos foglalkozás: 2x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, 2–8 fő)

Választható tantárgy:

Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, improvizáció: 2–8 fő)

Korrepetíció ideje:

Hangszeres tanszakok (minimum)	
Évfolyam	Perc
EK1-2 és 1. évfolyam	5
2-3. évfolyam	10
4. évfolyamtól	15

3.7.3.2.2 „B” tagozat

Főtárgy: hangszeres tanszakok – alapfok 2. évfolyamától javasolt.

Kötelező tantárgy: szolfézs

Kötelezően választható tantárgy: zongora (kivéve a zongora főtárgyak esetében) a 3. évfolyamtól

Választható tantárgyak: zeneelmélet, zenetörténet–zeneirodalom, egyházzene, improvizáció, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, valamint a népzene, jazz–zene, elektroakusztikus–zene tantervi programjainak tantárgyai
Korrepetíció (zongorakiséret): a hangszeres (kivéve zongora, gitár tantárgyak) tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

Az „B” tagozatos évfolyamok óratervei magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat.

A zárójelbe tett évfolyamok az „A” tagozaton végzett előtanulmányokat jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	(1)	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy					0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Választható tantárgy	(2)	(2)	(2)	0-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összesen	(4-6)	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma (2+1)+5+4 évfolyam:

furulya, fuvola, oboa, klarinét, fagott szaxofon, trombita, kürt, harsona–tenorkürt–baritonkürt, tuba, ütő, hárfa, gitár, cimbalom, harmonika, zongora, hegedű, gordonka

3.7.4 A TANSZAKOK KÖVETELMÉNYRENDSZERE

Az alapfokú művészetoktatás évfolyamokra, tanszakokra és tantárgyakra lebontott tantervi követelményeit a 22. sz. mellékletben található 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet határozza meg.

A részletes tantárgyankénti és évfolyamonkénti követelmények a 23. sz. mellékletben találhatóak.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGI IDEJE

A III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény átdolgozott Pedagógiai programja 2012. szeptember 1.-től lép életbe a fenntartó jóváhagyásával. A jogszabályi rendelkezésekkel összhangban a módosítások a kerettanterveknek megfelelően felmenő rendszerben kerülnek bevetésre

Az egyes tanterveknek bevezetési időpontja évfolyamonként:

Tanév	Évfolyam				
	9	10	11	12	13
2008/2009	KT	KT	KT	KT	KT
2009/2010	KT	KT	KT	KT	KT
2010/2011	KT	KT	KT	KT	KT
2011/2012	NAT	KT	KT	KT	KT
2012/2013	NAT	NAT	KT	KT	KT
2013/2014	NAT	NAT	NAT	KT	KT
2014/2015	NAT	NAT	NAT	NAT	KT
2015/2016	NAT	NAT	NAT	NAT	NAT
2016/2017	NAT	NAT	NAT	NAT	NAT
2017/2018	NAT	NAT	NAT	NAT	NAT
2018/2019	NAT	NAT	NAT	NAT	NAT
2019/2020	NAT	NAT	NAT	NAT	NAT

Megjegyzés:

KT= a 2003. évi költségvetési törvény 103.§ (4) bekezdésben előírt óraszám- és tananyagcsökkentés alapján felülvizsgált helyi tanterv;

NAT = a 2003. évi törvénymódosítás és a NAT 2003, illetve a NAT 2007 alapján felülvizsgált helyi tanterv.

A ZENEISKOLAI TANTERVEK BEVEZETÉSI IDŐPONTJA ÉVFOLYAMONKÉNT

Az új rendelet alapján indított képzések felmenő rendszerben folytathatók, oly módon, hogy a tanulmányaikat már megkezdett tanulók azt legkésőbb a 2026/2027. tanévig be tudják fejezni.

Tanév	Évfolyam											
	E1	E2	A1	A2	A3	A4	A5	A6	T1	T2	T3	T4
2011/2012	Ú	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R
2012/2013	Ú	Ú	R	R	R	R	R	R	R	R	R	R
2013/2014	Ú	Ú	Ú	R	R	R	R	R	R	R	R	R
2014/2015	Ú	Ú	Ú	Ú	R	R	R	R	R	R	R	R
2015/2016	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	R	R	R	R	R	R	R
2016/2017	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	R	R	R	R	R	R
2017/2018	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	R	R	R	R	R
2018/2019	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	R	R	R	R
2019/2020	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	R	R	R
2017/2018	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	R	R
2018/2019	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	R
2019/2020	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú
2020/2021	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú
2021/2022	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú
2022/2023	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú
2023/2024	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú
2024/2025	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú
2025/2026	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú
2026/2027	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú	Ú

Megjegyzés:

R= a 27/1998 (VI. 10.) MKM rendelet alapján indított képzés

Ú= a 3/2011 (I. 26.) NEFMI rendelet alapján indított képzés

A PEDAGÓGIAI PROGRAM FELÜLVIZSGÁLATA, MÓDOSÍTÁS LEHETŐSÉGEI

A pedagógiai program felülvizsgálatát kezdeményezheti:

- a III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény nevelőtestülete;
- a Veszprém Megyei Intézményfenntartó Központ, mint az intézmény fenntartója.

A módosítás kezdeményezésénél a mindenkor hatályos rendelkezéseket kell alapul venni.

A felülvizsgálatot a jogszabályok változása is megkövetelheti.

A felülvizsgálat során felmerülő változtatások, módosítások a nevelőtestület döntési jogkörébe tartoznak, míg a jóváhagyás az Veszprém Megyei Intézményfenntartó Központ hatásköre.

A pedagógiai program módosítása a már megkezdett képzések tanterveit, a tanulók továbbhaladást nem érinthetik

A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZÁSA

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, azt bárki megtekintheti, saját költségére másolatot készíthet belőle vagy lemásolhatja. Szükség esetén kérdéseket tehet fel az iskola igazgatójának, vagy az általa megbízott személynek.

A III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Pedagógiai programja teljes terjedelmében megtalálható

- hagyományos formában a fenntartónál (Veszprém Megyei Intézményfenntartó Központ, Veszprém Megyeház tér 1.), illetve az iskola székhelyén az igazgatói irodában (Zirc, Köztársaság u. 9.);
- elektronikus adathordozón az igazgatóhelyetteseknél és a munkaközösség-vezetőknél, és olvasható az intézmény belső intranetén.

A Pedagógiai program kivonatát, amely tartalmazza a legfontosabb pedagógiai elveket és szakmai programot az iskola közzéteszi honlapján (www.bela-zirc.sulinet.hu).

A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉLEMÉNYEZÉSÉNEK RENDJE, ELFOGADÁSA, JÓVÁHAGYÁSA

A Kt. 44.§ (1) bek. alapján a nevelési oktatási intézményben a nevelő és oktató nevelési, illetve pedagógiai program szerint folyik. A nevelési, illetve pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el, és fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A nevelőtestület a pedagógiai program elfogadását nem ruházhatja át. Az elfogadásról döntő nevelőtestületi értekezletről jegyzőkönyvet kell vezetni, ami rögzíti a törvényesség megállapításához szükséges adatokat: a jelenlévők számát, nyilatkozatait, a szavazási eljárás rendjét (titkos, nyilvános), a szavazatok megoszlását, a tartózkodók számát, a jelenlévők aláírását, a dátumot.

A jegyzőkönyvet hitelesíteni kell, ami a jegyzőkönyvvezető és a hitelesítő, valamint az igazgató aláírásával, bélyegzőlenyomat alkalmazásával válik jogszerűvé.

Az iskola pedagógiai programját a szülői szervezetekkel, az iskola-egészségügyi szolgálattal, és a diákönkormányzattal véleményeztetni kell.

Zirc, 2012. augusztus 21.

Balázsne Györek Zsuzsanna

ig.